

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Білоцерківський національний аграрний університет
Освітня програма	37438 Агрономія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Білоцерківський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37438
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Івченко Тетяна Володимирівна, Дудка Ангеліна Анатоліївна, Сидякіна Олена Вікторівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	06.05.2021 р. – 08.05.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/silabusi_agronomia/vidom_samoocin_201.pdf
Програма візиту експертної групи	https://science.btsau.edu.ua/sites/default/files/acreditacia/silabusi_agronomia/prog_online_vizitu_201.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Білоцерківський НАУ має потужну матеріально-технічну базу, що повністю відповідає сучасним вимогам: лабораторії із різним аналітичним обладнанням, електронна бібліотека з вільним доступом до багатьох електронних баз даних; весь аудиторний фонд оснащений мультимедійною технікою; наявний Навчально-науковий виробничий центр, який забезпечує здобувачів всім необхідним для проведення досліджень тощо. У ЗВО працюють висококваліфіковані та вмотивовані науково-педагогічні працівники, які мають відповідний рівень кваліфікації, високий відсоток докторів наук і професорів та вагомі наукові здобутки, що відповідає досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання. Наукові керівники здобувачів є провідними та активними науковцями, що беруть участь у виконанні науково-дослідних робіт на актуальні теми та регулярно публікуються у фахових та міжнародних виданнях, мають достатньо високу публікаційну активність. Всебічна підтримка здобувачів та сприятлива психологічна атмосфера з боку наукових керівників, науково-педагогічних працівників сприяє комфортній освітній та науковій діяльності за ОП. Всі нормативно-правові документи та публічна інформація оприлюднені на офіційному сайті Університету, знаходяться у вільному доступі та чітко регламентують проходження освітнього й наукового процесу. Велика увага приділена забезпеченню академічної доброчесності (всі наукові роботи підлягають перевірці за допомогою платформи Unicheck), формуванню у здобувачів соціальних навичок, практичній підготовці здобувачів, співпраці з провідними науковими установами та аграрними підприємствами України і світу тощо. Загалом ОП «Агрономія» відповідає чинним вимогам у сфері вищої освіти і рекомендаціям Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Експертна група рекомендує акредитувати освітньо-наукову програму.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП має чітко сформовані цілі, що відповідають місії і стратегії БНАУ, враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти. У ЗВО створено Академічну раду з реалізації ОП підготовки доктора філософії, яка надає конструктивні пропозиції з покращення ОП, що забезпечує можливість досягти заявлених цілей і ПРН та покращити практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Позитивною практикою є організація і функціонування факультативних курсів «Академічне письмо (Academic Writing)» і «Прикладна бібліометрія». ОП забезпечує надання можливості обрання здобувачами вибіркової компоненти з інших ОП, передбачає набуття здобувачами необхідних соціальних навичок, що забезпечується обов'язковими ОК, інноваційними формами і методами викладання, участю здобувачів у наукових заходах, презентацією результатів досліджень під час виступів на конференціях, обговоренням результатів наукової діяльності під час круглих столів і семінарів, участю в заходах Центру правового та патріотичного виховання БНАУ. Здобувачі ОП брали участь в серії 6 каскадних семінарів «Медіаграмотність» (проект USAID «Медійна програма в Україні»). Пропозиції здобувачів щодо обсягу кожної ОК, обсягу аудиторного навантаження враховують за результатами анкетування. ЗВО має позитивну динаміку щодо результатів міжнародної співпраці та інтеграції в міжнародний освітній простір. БНАУ впродовж тривалого періоду є активним учасником проєктів Erasmus+, сприяє інтеграції наукових працівників у міжнародний науковий простір через співпрацю з вітчизняними і зарубіжними установами; стимулює читання лекцій на базі установ-партнерів і викладання іноземною мовою для іноземних здобувачів. У ЗВО здійснено комплекс заходів для індексування наукового видання «Агробіологія» у наукометричних базах Index copernicus, Crossref, Google Scholar та ін. У «Положенні про планування, проведення, та оцінювання відкритих занять викладачів у БНАУ» детально викладено вимоги щодо критеріїв оцінки якості лекційного матеріалу, що дозволяє об'єктивно і неупереджено оцінювати кандидатуру претендента на засіданні кафедри, факультету, а пізніше ВРУ, яка рекомендує адміністрації БНАУ укладання/не укладання строкового контракту на обрану посаду. У ЗВО діє вища школа педагогічної майстерності, де на пролонгованому методико-психологічному семінарі НПП набувають інноваційних педагогічних навичок; організована робота «Школи професійно-педагогічного зростання» для надання методичної і психологічної допомоги НПП під час викладання в режимі онлайн, а також з питань теорії та інноваційної практики викладання та стимулювання творчого підходу. Перелік вибірових ОК сформований за науковими напрямками, що відповідають тематичі дисертацій здобувачів і сприяють поглибленню їх професійних навичок і вмінь. Здобувачі мають можливість ознайомитись з науковими публікаціями викладачів ОП в Інституційному репозитарії, робота якого інтегрована з наукометричними базами Index copernicus, Crossref, Google Scholar та ін.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Набуття навичок викладацької майстерності здійснюється через проходження здобувачами педагогічного практикуму, який не входить до обов'язкових ОК ОП; індивідуальний план здобувачів поєднує освітню та наукову складові; силабуси НД містять застарілу літературу; на сайті відсутні посилання на профілі НПП в Google Scholar, ORCID, Scopus і WoS; тижневе аудиторне навантаження є нерівномірним за семестрами; програма фахового вступного випробування зі спеціальності не містить структури білету; недостатня поінформованість здобувачів та відсутність випадків використання ними можливостей набуття РН у неформальній освіті; приймання наукових дослідів відбувається у червні, звітування – у жовтні-листопаді, тобто переведення здобувачів на наступний рік навчання не враховує виконання наукової складової індивідуального плану; відсутність Положення щодо випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та булінгом; недостатнє анкетування здобувачів (щодо

рівня задоволеності бібліотечними фондами, практичною підготовкою); відсутність на сайті електронної адреси, на яку всі охочі можуть надсилати свої пропозиції щодо ОНП, та сторінки зі зробленими пропозиціями; недостатньо висока активність здобувачів у міжнародних проєктах. Рекомендовано: ввести до обов'язкових компонентів педагогічний практикум; розробити і впровадити окремі форми індивідуального НП та індивідуального плану наукової роботи здобувача; наповнити силабуси новітньою літературою; на сайті розмістити посилання на профілі НПП в Google Scholar, ORCID, Scopus і WoS; перерозподілити ОК за семестрами для рівномірного тижневого навантаження на здобувача; доповнити програму фахового вступного випробування зі спеціальності підрозділом зі структурою білету; посилити інформування здобувачів щодо можливостей одержання РН у неформальній освіті; удосконалити процедуру приймання наукових дослідів здобувачів, процедуру їх атестації; розробити Положення щодо випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, булінгом та проінформувати здобувачів щодо регламентованих ним можливостей; розробити більшу кількість форм анкет для здобувачів (щодо рівня задоволеності бібліотечними фондами, практичною підготовкою); розмістити на сайті електронну адресу, куди всі охочі можуть надсилати свої пропозиції щодо ОНП, та дані, представлені у вигляді таблиці із пропозиціями стейкхолдерів щодо вдосконалення ОНП; більш активно залучати здобувачів і НПП до міжнародної академічної спільноти, участі у дослідницьких проєктах; розробити систему заходів для більш широкого консультування, апробації і впровадження результатів наукових досліджень здобувачів на підприємствах роботодавців/стейкхолдерів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-наукової програми мають чітке формулювання, спрямовані на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір, здатних провадити інноваційну науково-дослідницьку діяльність з використанням сучасних технологій дослідження в агрономії та їх окремих компонентів – землеробства, зокрема, органічного, рослинництва, селекції та насінництва. Цілі програми відповідають місії Білоцерківського НАУ – підготовці генерації фахівців нового покоління у сфері аграрного виробництва шляхом надання високоякісних освітніх послуг у відповідності до стандартів викладацької, наукової та професійної діяльності, що відображено у «Політиці Білоцерківського національного аграрного університету у сфері якості» (протокол засідання Вченої ради університету № 9 від 17.09.2018 р.) (<https://cutt.ly/iv1zfdm>). Цілі ОНП відповідають «Стратегії розвитку Білоцерківського національного аграрного університету на 2020–2025 роки» (<https://cutt.ly/Zbo9mYs>) – створенню привабливого освітнього середовища для здобувачів вищої освіти, закріпленню лідируючих позицій у сфері аграрної освіти і науки України та визнанню якості наданих освітніх послуг на міжнародному рівні. Відповідно до наказу МОН України № 487 від 28.03.2017 р. Білоцерківський НАУ, як освітню та науково-дослідну установу, діяльність якої має важливе значення для розвитку науки, економіки і виробництва, з 28.03.2017 р. по 28.03.2021 р. було включено до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Розробка, періодичний перегляд та моніторинг ОНП регулюються «Положенням про освітні програми в БНАУ» (<https://cutt.ly/Zbzswj9>). Відповідно до «Положення про групи зі змісту якості в Білоцерківському НАУ» (<https://cutt.ly/pbsPKDm>) в БНАУ створено проєктну групу із залученням здобувачів, академічної спільноти та роботодавців. Здобувачі можуть надавати пропозиції щодо внесення змін до ОНП на вчених радах агробіотехнологічного факультету та університету, до складу яких вони входять. Під час внесення змін до ОНП 2020 р. за пропозицією здобувачів було запроваджено факультативні курси: «Academic Writing», «Прикладна бібліометрія», до блоку обов'язкових дисциплін (ОК 6) було введено ВК «Агротехнічні моделі вирощування с.-г. культур» (<https://cutt.ly/QbIWLCs>). Залучення академічного персоналу до процедури періодичного перегляду ОНП регулюється «Положенням про ОНП підготовки доктора філософії (PhD) у БНАУ» (<https://cutt.ly/zc4Z3sh>) та «Положенням про Академічну раду з реалізації ОНП підготовки доктора філософії (PhD) у БНАУ» (<https://cutt.ly/qc4Z797>). Під час внесення змін до ОНП 2020 р. академічною спільнотою з урахуванням рекомендацій Ради роботодавців було оновлено перелік ВК, до якого ввійшли такі дисципліни, як «Проектування технологічних процесів у рослинництві» (ВК 10), «Еколого-біологічні основи вирощування с.-г. культур» (ВК 11)

(пропозиція проф. Грабовського М.Б.), «Сівозміни в сучасному землеробстві» (ВК 06), «Ресурсозберігаючі технології механічного обробітку ґрунту в землеробстві» (ВК 12) (пропозиція проф. Примака І.Д.), «Технології оздоровлення та мікророзмноження in vitro» (ВК 08) (пропозиція доц. Лозінського М.В.). До обговорення ОНП, наповненості ОК залучаються роботодавці, які беруть активну участь у семінарах, круглих столах тощо, входять до складу групи зі змісту та якості освіти агробіотехнологічного факультету й Академічної ради. Конкретною пропозицією від ради роботодавців під час внесення змін до ОНП 2020 р. було розширення переліку ВК, зокрема, введення дисципліни «Селекція польових культур на макроознаки» (ВК 04) (пропозиція проф. Гудзенка В.М.). За результатами проведених освітньо-наукових дискусій з представниками професійної спільноти відповідно до пропозиції спілки «Європейської мережі викладачів з органічного сільського господарства» (ENOAT <http://enoat.chil.me/members>) до ВК було введено дисципліну «Системи організації та функціонування органічного рослинництва» (ВК 02). В БНАУ систематично проводяться опитування здобувачів, НПП, роботодавців щодо змісту ОНП (<https://education.btsau.edu.ua/node/7>). На ОНП отримано 4 позитивних відгуки від д.с.-г.н., проф. В.А. Дороніна (ІБКіЦБ НААН); д.б.н., проф. В.І. Січкаря (ОДСДС НААН); к.с.-г.н., с.н.с. В.М. Гудзенка (Миронівський інститут пшениці ім. В.М. Ремесла НААН); к.с.-г.н., доц. М.Л. Новохацького (УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого). Здобувачі, академічна спільнота і роботодавці добре проінформовані щодо ОНП, зацікавлені в співпраці та підтримують доцільність її впровадження.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП та ПРН, у т.ч. ті, що спрямовані на застосування ІТ та інноваційних технологій вирощування с.-г. культур (РН 7, РН 10, РН 14), є актуальними щодо потреб ринку праці, галузевого та регіонального контексту. В Україні, зокрема, Київській області існує великий попит на висококваліфікованих працівників агрономічної галузі. Так, за даними Державного центру зайнятості в Київській області станом на 01 квітня 2021 р. кількість вакансій була такою: агроном – 28, агроном із захисту рослин – 2, агроном з насінництва – 1, агрохімік – 3, молодший науковий співробітник (агрономія, зоотехнія, лісівництво, природно-заповідна справа) – 1, науковий співробітник (агрономія, зоотехнія, лісівництво) – 1 (<https://cutt.ly/8bzW5YF>). Цілі та ПРН ОНП відповідають регіональному контексту, зокрема, Стратегії розвитку Київської області на 2021–2027 рр. (<https://cutt.ly/iznY81f>), в якій зазначається «Агропромисловий комплекс є одним із найбільших секторів економіки області, в якому формується основна частина продовольчих ресурсів. Київщина зі своїми сприятливими кліматичними умовами та інвестиційним потенціалом може нарощувати с.-г. виробництво, тим самим забезпечуючи зростаючі потреби населення області та міста Києва у с.-г. продукції». Досвід участі здобувачів у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах тощо інтегрується у змісті ОНП та формує її галузевий контекст. Під час перегляду та вдосконалення ОНП було враховано досвід провідних ЗВО України, зокрема, НУБіП, Сумського НАУ, Поліського національного університету, Уманського національного університету садівництва, Львівського НАУ. Моніторинг аналогічних вітчизняних ОНП дозволив сформувати збалансований перелік компонент гуманітарної, природничо-наукової (фундаментальної), професійної та практичної підготовки. Наприклад, ОК 5 «Проблеми адаптації та сталого розвитку землеробства в умовах глобальних змін клімату» запозичено з ОНП «Агрономія» НУБіП (ОК 9 «Землеробство за умов зміни клімату»); ОК 4.1 «Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях» запозичено з ОНП «Агрономія» Сумського НАУ (ОК 2 «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності»). Також було враховано досвід іноземних закладів, а саме VetAgro Sup, University of Debrecen, Agricultural University Plovdiv, University of Agriculture in Krakow, University of Applied Sciences Dresden, Полоцького державного університету (<https://cutt.ly/Hbx4ggw>). Міжнародна співпраця сприяє формуванню у здобувачів інформаційно-комунікаційної компетентності, навичок soft skills (РН 11, РН 12). Досягнення РН 13 (Професійно презентувати результати своїх досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності), вивчення ОК «Іноземна мова за професійним спрямуванням» узгоджено з урахуванням досвіду VetAgro Sup, що є асоційованим членом 5 докторських шкіл, зокрема Університету Clermont Auvergne.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент акредитаційної експертизи ОНП «Агрономія» Білоцерківського НАУ Стандарт вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня (ступінь доктор філософії) за спеціальністю 201 Агрономія галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство є відсутнім. Програмні результати навчання (РН 1 – РН 18) ОНП «Агрономія» 2020 року відповідають вимогам Національної рамки кваліфікації (восьмий кваліфікаційний рівень). Одночасно ЕГ відзначає, що набуття навичок викладацької майстерності (РН 5) здійснюється через проходження здобувачами педагогічного практикуму обсягом 50 аудиторних годин. Практикум передбачає відвідування здобувачами лекційних і практичних занять, виконання самостійної роботи, проведення аудиторних занять, у т.ч. викладання спеціальних дисциплін, завершується заліком, тому рекомендовано включити його до загального обсягу освітньої складової ОНП, до якого він наразі не входить. Окрім педагогічного практикуму, РН 5 забезпечуються такими обов'язковими компонентами, як ОК 1 «Іноземна мова за професійним спрямуванням», ОК 4.1 «Основи дослідницько-інноваційної діяльності (Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях)», ОК 5

«Проблеми адаптації та сталого розвитку землеробства в умовах глобальних змін клімат», ОК 7 «Еволюція агрономічної науки».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП «Агрономія» має чітко сформовані цілі, що відповідають місії Білоцерківського НАУ, «Політиці Білоцерківського національного аграрного університету у сфері якості», «Стратегії розвитку Білоцерківського національного аграрного університету на 2020–2025 роки», враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти. Запроваджено механізм систематичного оновлення ОНП з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти, академічної спільноти та роботодавців. Створено Академічну раду з реалізації ОНП підготовки доктора філософії (PhD) у БНАУ. ОНП включає всі необхідні компоненти відповідно до проєкту стандарту та 8 рівня Національної рамки кваліфікацій України, за допомогою яких забезпечується можливість досягнення всіх програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Набуття навичок викладацької майстерності (РН 5) здійснюється через проходження здобувачами педагогічного практикуму обсягом 50 аудиторних годин, що передбачає відвідування здобувачами лекційних і практичних занять, виконання самостійної роботи, проведення аудиторних занять, у т.ч. викладання спеціальних дисциплін, та завершується заліком. Проте до обов'язкових освітніх компонентів педагогічний практикум наразі не входить. Рекомендовано продовжити вдосконалення змісту і структури освітніх компонентів ОНП, що формують набуття здобувачами вищої освіти навичок викладацької майстерності, зокрема, ввести до обов'язкових компонентів педагогічний практикум.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОНП узгоджені з місією, політикою та стратегією розвитку Білоцерківського національного аграрного університету. ОНП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти, відповідає проєкту стандарту та включає необхідні компоненти відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, що забезпечує можливість досягнення всіх програмних результатів навчання. Водночас, для набуття здобувачами вищої освіти навичок викладацької майстерності рекомендовано ввести педагогічний практикум, що передбачає відвідування здобувачами лекційних і практичних занять, виконання самостійної роботи, проведення аудиторних занять, у т.ч. викладання спеціальних дисциплін, залік, до обов'язкових компонентів програми. Загалом ОНП відповідає Критерію 1, а виявлені недоліки критичним чином на освітньо-науковий процес не впливають.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг освітньої складової ОНП, затвердженої у 2020 р. (протокол засідання Вченої ради № 4 від 21.05.2020 р.), складає 40 кредитів ЄКТС, з яких 17 кредитів (42,5%) припадає на дисципліни загальної підготовки, 12 кредитів (30%) – на дисципліни професійної підготовки, 10 кредитів (25%) – на дисципліни професійної підготовки за вільним вибором здобувачів вищої освіти та 1 кредит (2,5%) – на комплексний фаховий іспит зі спеціальності. Додатково 3 кредити передбачено на факультативні курси (Optional courses) «Академічне письмо (Academic Writing)» і «Прикладна бібліометрія». Кількість кредитів відповідає Закону України «Про вищу освіту», Постанові Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 про затвердження «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» і «Методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти», затверджених наказом МОН 01.06.2017

р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21.12.2017 р. № 1648). Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 201 «Агрономія» відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП включає 9 освітніх компонентів, з яких 4 обов'язкових загальної підготовки (Іноземна мова за професійним спрямуванням; Філософія науки; Методологія наукових досліджень у агрономії; Основи дослідницько-інноваційної діяльності), 3 обов'язкових спеціальної (фахової) підготовки (Проблеми адаптації та сталого розвитку землеробства в умовах глобальних змін клімату; Агротехнічні моделі вирощування сільськогосподарських культур; Еволюція агрономічної науки) і 2 вибіркові компоненти (Інноваційні технології сучасного рослинництва; Системи організації та функціонування органічного рослинництва; Екологічна генетика і селекція рослин; Селекція польових культур на макроознаки; Загальне землеробство; Сівозміни в сучасному землеробстві; Мікроклональне розмноження рослин; Технології оздоровлення та мікророзмноження in vitro; Агроекологічні основи адаптивних систем землеробства; Проектування технологічних процесів у рослинництві; Еколого-біологічні основи вирощування сільськогосподарських культур; Ресурсозберігаючі технології механічного обробітку ґрунту в землеробстві; Освітній компонент з іншої ОП). З переліку вибіркових компонент здобувачі вищої освіти можуть обрати будь-які дві дисципліни загальним обсягом 10 кредитів ЄКТС. Загалом освітні компоненти об'єднані в чітку структуру та логічно взаємопов'язані. Так, опанування обов'язкових компонент загальної підготовки формує теоретико-методологічне підґрунтя для вивчення дисциплін спеціальної (фахової) підготовки, що, в свою чергу, формують компетентності та програмні результати навчання наукового спрямування з питань галузі 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 201 «Агрономія». Аналіз матриці відповідності свідчить про повне забезпечення програмних результатів навчання освітніми компонентами ОНП. До позитивних практик слід віднести надання можливості обрання здобувачами вибіркової компоненти з інших освітніх програм.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство. Теоретичний зміст предметної області включає основні поняття, закономірності і тенденції проведення прикладних наукових досліджень в агрономічній сфері; розробку та впровадження теорій і концепцій управління агрономічними процесами. Відповідно до предметної області об'єктами вивчення ОНП є агрокліматичні фактори, ґрунти, рослини, закономірності формування врожайності, якості, зберігання і переробки продукції рослинництва. ОНП спрямована на здобуття комплексних знань за спеціальністю, формування науково-професійних компетентностей у здобувачів, необхідних для інноваційної науково-дослідницької діяльності та впровадження сучасних технологій дослідження в агрономії та її компонентів – селекції, насінництва, ґрунтознавства, землеробства (в т. ч. органічного), агрохімії, рослинництва. Аналіз на відповідність предметній області спеціальності 201 «Агрономія» свідчить, що перелік обов'язкових і вибіркових компонентів ОНП дозволяє здобувачам вищої освіти набути компетентностей і досягти результатів навчання відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/1c4ALGA>), «Положенням про індивідуальний графік відвідування занять здобувачами ВО денної форми навчання» (<https://cutt.ly/pc4ANUy>), «Порядком вибору, обґрунтування та затвердження теми науково-кваліфікаційної роботи (дисертації) й індивідуального плану роботи здобувача наукового ступеня» (<https://cutt.ly/qbS4yeu>; <https://cutt.ly/As4SrUa>). Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів реалізується через обрання власного напрямку наукового дослідження та індивідуальний план виконання ОНП із зазначенням обсягу наукової роботи, переліком та обсягом ОК, послідовністю їх вивчення та формами контролю (<https://cutt.ly/gbvVjr9>). Порядок складення, затвердження та контролю за виконанням індивідуального НП регламентується «Положенням про індивідуальний НП здобувача ВО» (<https://cutt.ly/qc4A6OP>). Індивідуальне обрання ВК здійснюється відповідно до «Положення про вибіркові навчальні дисципліни» (<https://cutt.ly/yc4A1lI>). На сайті Університету здобувачі можуть ознайомитися із Каталогом ОК, програмою педагогічної практики (<https://cutt.ly/DbcngDU>) та силабусами ВК (<https://cutt.ly/AbcxhUk>). Усі ВК є рівнозначними щодо загального обсягу (5 кредитів), аудиторного навантаження (20 год. лекційних і 30 год. практичних занять), самостійної роботи (100 год.) та форми контролю (екзамен). Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили, що на початку першого семестру проходить презентація вибіркових навчальних дисциплін, впродовж двох тижнів вони роблять свій вибір і пишуть заяву на ім'я декана факультету, де зазначають обрані дисципліни, після чого ВК вносяться до НП. Наукова складова індивідуального плану містить обґрунтування вибору теми дисертаційної роботи, зміст та обсяг НДР з термінами виконання та оцінкою наукового керівника, планову та фактичну публікаційну активність здобувача,

результати атестації за кожен рік навчання та загальну оцінку виконання ОНП. Здобувачам також забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок вибору наукового керівника, з основними напрямками наукової діяльності якого, участю в роботі спеціалізованих вчених рад можна ознайомитися на сайті кафедр університету (<https://cutt.ly/ZbvNPN5>). ЕГ з'ясовано, що здобувачі мають «Індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії», що поєднує освітню та наукову складові. Рекомендовано розробити і впровадити на ОНП окремі форми індивідуального НП та індивідуального плану наукової роботи здобувача, чого потребують сучасні вимоги до рівня PhD. У силабусах ОК зустрічається застаріла література, рекомендовано її оновити. На сайті кафедр під фото НПП рекомендовано розмістити посилання на їх профілі Google Scholar, ORCID, ідентифікатори автора Scopus і WoS з тим, щоб здобувачі мали можливість ознайомитися з публікаційною активністю потенційних наукових керівників.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://cutt.ly/Ic4ShXVf>), «Положенням про педагогічний практикум аспірантів у БНАУ» (<https://cutt.ly/uc4SbIy>) та для набуття здобувачами навичок викладацької майстерності передбачає проходження педагогічного практикуму. Практикум передбачає відвідування здобувачами навчальних занять провідних НПП БНАУ, розробку змісту навчальних занять, методичну роботу, проведення навчальних занять, підготовку кейсів, матеріалів для практичних робіт, складання завдань та виконання інших форм педагогічної діяльності відповідно до навчального плану. Базою проходження педагогічного практикуму є кафедра наукового керівника, інші кафедри БНАУ або інших ЗВО. Керівником практикуму є науковий керівник, який за погодженням з Гарантом ОНП контролює практичну підготовку здобувача. Педагогічний практикум відбувається на 3 курсі, триває 2–3 тижні для тих здобувачів, які рішенням кафедри допущені до нього. Атестація з педагогічного практикуму здійснюється у формі заліку, а звіт доповідається на щорічній осінній атестації здобувачів. Якщо здобувач за сумісництвом працює асистентом, результати його роботи зараховуються як проходження педагогічного практикуму, як, наприклад, у Устинової Г.Л. (<https://cutt.ly/VbbuotK>). Педагогічний практикум розрахований на 50 аудиторних год., завершується заліком, проте до освітньої складової не входить. Тому рекомендовано ввести його до обов'язкових компонентів освітньої складової навчального плану. Здобувачі БНАУ беруть активну участь у різних курсах викладацької майстерності та практичної підготовки, зокрема «Зміцнення викладання та організаційного управління в університеті» (Самойлик М.О.), «Принципи належної лабораторної практики (GLP) та їх практичне застосування в лабораторних та польових дослідженнях» (Устинова Г.Л.) (<https://cutt.ly/obIWR6L>). Розвитку викладацької майстерності здобувачів також сприяють щорічні виступи за результатами дослідницької роботи під час прийомки дослідів (<https://cutt.ly/EbIEShR>; <https://cutt.ly/vbIEGWk>), на науково-практичних конференціях, круглих столах, семінарах тощо (<https://cutt.ly/rbIEVnp>; <https://cutt.ly/EbIRfpo>; <https://cutt.ly/YbIRkX4>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз ОНП у цілому, а також матриці відповідності, зокрема, свідчить, що ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (soft skills), що забезпечується такими обов'язковими компонентами, як «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Філософія науки», «Методологія наукових досліджень у агрономії», «Основи дослідницько-інноваційної діяльності» (сучасні методи викладання у вищій школі; сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях) загальним обсягом 17 кредитів ЄКТС, у тому числі «Іноземна мова за професійним спрямуванням» – 6 кредитів, «Філософія науки» – 4 кредити, що відповідає НРК. Зазначені освітні компоненти забезпечують набуття здобувачами вищої освіти мовних компетентностей, що дозволяє їм презентувати результати власних наукових досліджень у світовій академічній спільноті; загальнонаукових компетентностей, що допомагають здобувачу зорієнтуватися у професійній діяльності; універсальних навичок дослідника. Педагогічний практикум забезпечує набуття навичок спілкування, креативності, конструктивності, відповідальності, вміння співпрацювати в команді, управляти своїм часом, вирішувати проблемні ситуації, самостійно приймати обґрунтовані рішення, відстоювати власну позицію, демонструвати авторитетність, дотримуватися норм етики тощо. Набуттю навичок soft skills сприяють тренінги пояснювально-ілюстративного, проблемного, евристичного, дослідницько-пошукового характеру, прийоми медіаосвіти, робота в групах, «мозковий штурм», дерево рішень. Здобувачі вищої освіти Білоцерківського НАУ беруть активну участь в організації і проведенні наукових заходів, презентують результати наукових досліджень під час виступів як на всеукраїнських, так і міжнародних конференціях, обговорюють результати наукової діяльності під час круглих столів, семінарів (<https://cutt.ly/rbIEVnp>; <https://cutt.ly/EbIRfpo>; <https://cutt.ly/YbIRkX4>). Здобувачі займаються спортивною діяльністю (<https://cutt.ly/cbIRRRG>), беруть участь у заходах Центру правового та патріотичного виховання БНАУ, діяльність якого регламентується «Положенням про Центр правового та патріотичного виховання молоді» (<https://cutt.ly/8bbvnwB>). У 2019 р. здобувачі ОНП брали участь в серії (6 тренінгів) каскадних семінарів «Медіаграмотність» (проєкт USAID «Медійна програма в Україні») (<https://cutt.ly/ybZ4NT3>; <https://internews.in.ua/uk/media-program-in-ukraine/>). Інтерв'ювання показало, що здобувачі вищої освіти Білоцерківського НАУ здатні до комунікації, сприйняття, формулювання та передавання інформації, здійснення ефективного й результативного ділового спілкування.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Компетентності і програмні результати навчання сформовано відповідно до 8-го рівня Національної рамки кваліфікацій України.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану та результатів зустрічі зі здобувачами вищої освіти свідчать про достатній для досягнення цілей і програмних результатів навчання обсяг аудиторної та самостійної роботи за всіма освітніми компонентами. Результати онлайн-спілкування експертної групи зі здобувачами підтверджують їх задоволеність. Аудиторне навантаження, відповідно до навчального плану 2020 р., у першому семестрі складає 10 год., у другому – 5 год., у третьому – 11 год., у четвертому – 13 год. на тиждень. Рекомендовано збалансувати таке тижневе навантаження за семестрами. Загальний обсяг аудиторних занять складає 420 год. (35% від загального обсягу освітньої складової ОНП), з них 174 год. лекційних і 246 год. практичних занять. На самостійну роботу відведено 780 год. (65% від загального обсягу освітньої складової ОНП). Пропозиції здобувачів щодо обсягу кожної освітньої компоненти, обсягу аудиторного навантаження враховують за результатами анкетування (<https://education.btsau.edu.ua/node/7>). Інтерв'ювання показало, що здобувачів влаштовує фактичне навчальне навантаження за ОНП та кількість часу, відведеного на самостійну роботу. Освітня складова реалізується впродовж перших двох років навчання. Третій і четвертий роки, за виключенням проходження педагогічного практикуму, відведено науковій роботі та написанню дисертації.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою в межах ОНП наразі не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОНП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 201 «Агрономія» галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство. Перелік обов'язкових і вибіркових компонентів ОНП дозволяє здобувачам набути компетентностей і досягти результатів навчання відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів реалізується через обрання власного напрямку наукового дослідження, наукового керівника та через індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії. На веб-сайті Білоцерківського НАУ здобувачі мають можливість ознайомитися з Каталогом навчальних дисциплін, програмою педагогічного практикуму, силабусами вибіркових дисциплін, основними напрямками наукової діяльності потенційних наукових керівників та майбутніх викладачів, їх участю в роботі спеціалізованих вчених рад. До позитивних практик слід віднести надання можливості обрання здобувачами вибіркової компоненти з інших освітніх програм. ОНП передбачає набуття здобувачами необхідних соціальних навичок (soft skills), що забезпечується відповідними обов'язковими освітніми компонентами, інноваційними формами і методами викладання, участю здобувачів в організації і проведенні наукових заходів, презентацією результатів наукових досліджень під час виступів на всеукраїнських і міжнародних конференціях, обговоренням результатів наукової діяльності під час круглих столів і семінарів, участю в заходах Центру правового та патріотичного виховання БНАУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Експертною групою було з'ясовано, що кожен здобувач має єдиний документ «Індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії», що поєднує освітню та наукову складові. Рекомендовано розробити і впровадити на ОНП окремі форми індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи здобувача, чого потребують сучасні вимоги до рівня PhD. У силабусах навчальних дисциплін зустрічається застаріла рекомендована література, тому необхідно продовжити роботу над удосконаленням силабусів у напрямку їх наповненості новітньою літературою, в т. ч. власними навчальними посібниками, монографіями, статтями з баз даних Scopus, Web of Science, фахових видань групи В України. На сайті кафедр під фото НПП рекомендовано розмістити посилання на їх профілі Google Scholar, ORCID, ідентифікатори автора Scopus і Web of Science з тим, щоб здобувачі мали можливість ознайомитися з публікаційною активністю потенційних наукових керівників. Педагогічний практикум розрахований на 50 аудиторних год., завершується заліком, проте до освітньої складової не входить, тому рекомендовано ввести його до обов'язкових компонентів освітньої складової навчального плану.

Тижневе аудиторне навантаження є нерівномірним за семестрами (від 5 до 13 год.), тому рекомендовано перерозподілити освітні компоненти за семестрами з метою створення більш-менш однакового тижневого навантаження на здобувача.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зміст ОНП повною мірою відповідає предметній області спеціальності 201 «Агрономія». Наявні ОК дозволяють здобувачам набути компетентностей і досягти РН відповідно до вимог 8 рівня НРК. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів реалізується через обрання власного напрямку наукового дослідження, наукового керівника та через індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії. На сайті БНАУ здобувачі мають можливість ознайомитися з Каталогом навчальних дисциплін, програмою педагогічного практикуму, силабусами вибіркових дисциплін. До позитивних практик слід віднести надання можливості обрання здобувачами ВК з інших освітніх програм. Одночасно, у силабусах зустрічається застаріла рекомендована література, тому необхідно продовжити роботу над удосконаленням силабусів у напрямку їх наповненості новітньою літературою, в т. ч. власними навчальними посібниками, монографіями, статтями з баз даних Scopus, WoS, фахових видань України групи В. На сайті БНАУ здобувачі можуть ознайомитися з основними напрямками наукової діяльності потенційних наукових керівників та їх участю в роботі спеціалізованих вчених рад. Рекомендовано під фото НПП розмістити посилання на їх профілі Google Scholar, ORCID, ідентифікатори автора Scopus і WoS з тим, щоб здобувачі мали можливість ознайомитися з публікаційною активністю наукових керівників. Проходження педагогічного практикуму обсягом 50 аудиторних год. із заліком по завершенню сприяє розвитку викладацької майстерності здобувачів. Проте до освітньої складової педагогічний практикум не входить, рекомендовано ввести його до обов'язкових компонентів освітньої складової НП. ОНП передбачає набуття здобувачами необхідних соціальних навичок, що забезпечується відповідними обов'язковими ОК, інноваційними формами і методами викладання, участю здобувачів в організації і проведенні наукових заходів, презентацією результатів наукових досліджень під час виступів на всеукраїнських і міжнародних конференціях, обговоренням результатів наукової діяльності під час круглих столів і семінарів, участю в заходах Центру правового та патріотичного виховання БНАУ. Тижневе аудиторне навантаження є нерівномірним за семестрами (від 5 до 13 год.), тому рекомендовано перерозподілити ОК за семестрами з метою створення більш-менш однакового тижневого навантаження на здобувача. Також експертною групою було з'ясовано, що кожен здобувач має єдиний документ «Індивідуальний план виконання ОНП підготовки доктора філософії», що поєднує освітню та наукову складові. Рекомендовано розробити і впровадити на ОНП окремі форми індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи здобувача, чого потребують сучасні вимоги до рівня PhD. Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, ОНП загалом відповідає Критерію 2 з незначними недоліками.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти затверджені Вченою радою Білоцерківського НАУ 29.12.2020 р. (протокол № 11) та оприлюднені на офіційному веб-сайті (<https://cutt.ly/qbb5ExG>). До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста). Правила прийому достатньою мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Прийом на навчання до аспірантури БНАУ проводиться в межах ліцензованого обсягу відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів ВО, затвердженого постановою КМУ від 29.04.2015 р. № 266 та на підставі рішення Ліцензійної комісії МОН України (протокол № 11/2 від 08.07.2016 р.) та наказу МОН України № 816 «Про ліцензування освітньої діяльності на третьому освітньо-науковому рівні» від 08.07.2016 р. Ліцензійний обсяг по спеціальності 201 «Агрономія» становить 5 осіб. Вступник подає заяву у паперовій формі до відділу аспірантури БНАУ. Заява візується вступником, передбачуваним науковим керівником, зав. відповідної кафедри, деканом факультету. Вступні випробування складаються із вступного іспиту зі спеціальності 201 «Агрономія» (<https://cutt.ly/rbne2Qy>) та іноземної мови (англійська, німецька, французька) (<https://cutt.ly/WbZ5l3q>). Програма фахового вступного випробування містить загальні умови (пояснювальну записку), основні напрями досліджень, перелік питань за блоками «Загальне землеробство», «Рослинництво»,

«Селекція і насінництво», список рекомендованої літератури за кожним блоком та критерії оцінювання. Вона не містить структури екзаменаційного білету (кількості теоретичних питань, практичних або тестових завдань та частку кожного завдання в загальній оцінці). Напрями досліджень, наведені у програмі фахового вступного випробування, охоплюють широке коло питань з агрономічних дисциплін, тобто зміст фахового вступного випробування є необхідною початковою базою для вивчення ОК ОНП та відповідає рівню компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на ОНП. Програма вступного іспиту з іноземної мови включає загальні положення, структуру і зміст іспиту, форми контролю, критерії оцінювання, рекомендовану літературу та інформаційні ресурси. Вступний іспит з іноземної мови передбачає перевірку рівня сформованості функціональної, мовленнєвої та мовної компетенцій. Вступник, який підтвердив свій рівень знання іноземної мови дійсними сертифікатами, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови, і приймальна комісія може зарахувати результат вступного випробування з найвищим балом. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), що не відповідає ОНП, призначається додаткове вступне випробування. Конкурсний бал вступника формується за 100-бальною шкалою. Відповідно до Правил прийому за наукові та навчальні досягнення вступникам нараховуються додаткові бали (але не більше 100 балів). Вся інформація щодо процедури вступу на навчання та переліку документів для вступу знаходиться у вільному доступі у рубриці «Наука та інновації» (<https://cutt.ly/Kc4DiEW>). На основі отриманої інформації можна зробити висновок про те, що правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в БНАУ» (<https://cutt.ly/RbndwNV>) та «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти БНАУ» (<https://cutt.ly/lbndEH2>), що розміщені на офіційному веб-сайті Університету та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Проте випадків навчання здобувачів в інших ЗВО на ОНП не було. На час навчання в іншому ЗВО здобувачу вищої освіти за його заявою надається академічна відпустка або індивідуальний план навчання, затверджений в установленому порядку. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів ЄКТС та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків, завіреного в установленому порядку в ЗВО, на базі якого здійснюється академічна мобільність. Університет в установленому порядку приймає рішення щодо поновлення здобувача вищої освіти на навчання після академічної відпустки, наданої для участі в програмі академічної мобільності здобувачів вищої освіти. Рішення про визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО під час програм академічної мобільності, приймається шляхом зарахування кредитів відповідно до набутих компетентностей. Порівняння обсягу навчального навантаження під час академічної мобільності ґрунтується на зіставленні результатів навчання, набутих здобувачем у ЗВО-партнерів, та результатів навчання, запланованих ОНП, за якою навчається здобувач. Випадків навчання здобувачів в інших ЗВО на даній ОНП не було, проте всі учасники освітнього процесу добре обізнані щодо правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються «Положенням про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://cutt.ly/Lbmhxjd>). Визнання результатів навчання у неформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, що передує семестру, у якому відповідно до навчального плану ОНП передбачено вивчення певної дисципліни. Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується лише на обов'язкові компоненти ОНП. Університет може визнати результати навчання у неформальній освіті в обсязі не більше, ніж 10% від загального обсягу за ОНП. Здобувач вищої освіти пише заяву на ім'я ректора, прикріплює до неї документи, що підтверджують результати навчання у неформальній освіті. Далі за розпорядженням декана створюється предметна комісія, до якої входять декан, гарант ОНП, НПП, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті. Відповідно до навчального плану предметна комісія визначає метод оцінювання результатів навчання. Здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни, переліком питань, винесених на підсумкове оцінювання, критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів. Здобувачу надається 10 робочих днів для підготовки до підсумкового контролю, який проводиться предметною комісією у вигляді іспиту та оцінюється за шкалою ЄКТС. За підсумками оцінювання предметна комісія формує висновок про зарахування чи незарахування відповідної дисципліни, який передається в деканат. У разі позитивного рішення предметної комісії здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни у наступному семестрі. У разі негативного рішення предметної комісії здобувач має право звернутися до ректора Університету з апеляцією. Ректор наказом створює апеляційну комісію, яка приймає обґрунтоване рішення про повне, часткове задоволення апеляції або залишення її без задоволення. Випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, за даною ОНП не було, тому для внутрішнього покращення ОНП бажано

посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих «Положенням про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОНП «Агрономія» є структурованими і регламентуються низкою положень, що розміщені у вільному доступі на офіційному сайті Білоцерківського НАУ. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОНП, що підтверджено в ході бесіди зі здобувачами, викладачами та науковими керівниками здобувачів. Зміст фахового вступного випробування є необхідною початковою базою для вивчення ОК ОНП та відповідає рівню компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на ОНП. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено. Всі учасники освітнього процесу добре обізнані з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 201 «Агрономія» не містить структури екзаменаційного білету, зокрема кількості теоретичних питань, практичних або тестових завдань та частку кожного завдання в загальній оцінці, тому рекомендовано доповнити її підрозділом зі структурою білету. Для внутрішнього покращення ОНП бажано посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих «Положенням про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», випадків використання яких наразі не було.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила вступу до аспірантури є структурованими, чіткими, зрозумілими та оприлюдненими на офіційному сайті Університету. Програма фахового вступного випробування відповідає необхідній початковій базі для вивчення ОК ОНП та рівню компетентностей, потрібних для того, щоб розпочати навчання на ОНП. Проте вона не містить структури екзаменаційного білету, зокрема кількості теоретичних питань, практичних або тестових завдань та частку кожного завдання в загальній оцінці, тому рекомендовано доповнити її підрозділом зі структурою білету. Усі учасники освітнього процесу добре обізнані з правилами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти. Для внутрішнього покращення ОНП бажано посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих «Положенням про порядок визнання в Білоцерківському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті», випадків використання яких наразі не було. Загалом ОНП відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання й викладання у БНАУ регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://cutt.ly/rc4DJk1>); «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/Vc4DKJO>), відповідно до яких на ОНП застосовують як словесні (лекція, співбесіда, дискусія), наочні (презентація, демонстрація), практичні (практичні та лабораторні заняття), самостійно-пошукові (з науковою літературою, конспектування, анотування) форми і методи навчання, які сприяють досягненню заявлених при формуванні ОНП програмних результатів навчання. Реалізація у ЗВО студентоцентрованого підходу до навчання та викладання реалізується, насамперед, шляхом залучення здобувачів до активного навчання та розроблення і оновлення ОНП з урахуванням результатів проведених опитувань (<https://bitly.su/94vOW>), що уможливує корегування наповненості ОНП з урахуванням задоволеності здобувачів методами викладання, в тому числі через активний розвиток онлайн навчання. Результати інтерв'ювання здобувачів щодо оцінки рівня їх задоволеності методами навчання та

викладання показали, що вони високо оцінюють форми та методи викладання навчальних дисциплін, якість навчальних матеріалів та відзначають високий рівень культури викладачів. На фокус-групах зі здобувачами і викладачами підтверджено реалізацію у ЗВО принципів академічної свободи, які здобувачі мають можливість реалізовувати за рахунок можливості вільного вибору кафедри, наукового керівника, тематики та напряму наукового дослідження. Для навчання на освітній програмі вступають переважно випускники магістратури БНАУ, які добре обізнані з тематиками наукових досліджень майбутніх наукових керівників і зацікавлені у подальшому розвитку за певним науковим напрямом. Викладачі мають довільний вибір методик і методів навчання. У цілому методи та форми навчання, які використовуються викладачами на ОНП, дозволяють ефективно досягнути програмних результатів навчання. Принципи академічної свободи враховано «Положенням про організацію освітнього процесу у БНАУ» (<https://cutt.ly/ac4FgP8>) та реалізуються НПП безпосередньо під час викладання, в процесі проведення наукових досліджень та поширення їх результатів, вираженні власної фахової позиції, складання РПНД. Кожен викладач застосовує методи навчання і викладання, які є найбільш доцільними і в яких він обізнаний та краще розкриває свій професіоналізм, що відповідає принципам академічної свободи. На заняттях НПП використовують матеріали власних наукових досліджень, які висвітлено в інституційному репозитарії БНАУ (<http://rep.btsau.edu.ua/>). Результати анкетування підтвердили вільний вибір форм і методів навчання та викладання (<https://cutt.ly/xc4Fd9J>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Згідно отриманої під час зустрічі із здобувачами і випускниками ОНП 2020 р. інформації встановлено, що вони добре поінформовані стосовно затверджених у БНАУ у межах ОНП «Агрономія» цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання за всіма освітніми компонентами освітньої програми. Інформування здобувачів з даного питання відбувається на всіх етапах навчання, починаючи зі вступу до аспірантури, а також на першому занятті кожної навчальної дисципліни і регламентується такими документами: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ» (<https://bit.ly/3hkBwkn>); «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в БНАУ» (<https://bit.ly/3uBQ8j4>); «Положення про систему управління навчанням Moodle в БНАУ» (<https://bit.ly/3tDN5ph>). Детальна інформація стосовно програм окремих навчальних дисциплін висвітлено в РП (<https://bitly.su/sj9SG>), які доступні на веб-сторінці БНАУ у електронному варіанті через відділ аспірантури і докторантури та платформу Moodle (<https://teach.btsau.net.ua/>). На інтернет-сторінці БНАУ висвітлено ОНП (<https://bit.ly/3eKvvpX>), навчальний план (<https://bit.ly/3fc56pA>), каталог з силабусами вибіркових дисциплін (<https://bit.ly/33C3EY5>), розклад занять (<https://bit.ly/3hmsVh4>), результати опитування аспірантів тощо (<https://bit.ly/2SFWeRn>). Присутні на фокус-групах здобувачі і викладачі підтвердили, що така форма надання інформації є зручною і зрозумілою та дозволяє постійно отримувати актуальну інформацію. На сайті ЗВО представлено інформацію стосовно результатів анкетування здобувачів щодо способу отримання інформації про форми контролю, порядок і критерії оцінювання під час вивчення навчальної дисципліни, які проводяться з метою покращення ефективності освітнього процесу та прозорості його оцінювання (<https://bit.ly/3eFqxqBJ>). Згідно результатів анкетування 76,5% респондентів продемонстрували повну задоволеність рівнем організації навчання в аспірантурі, 23,5% – часткову задоволеність (<https://cutt.ly/xc4Fd9J>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОНП гармонійно поєднуються навчання та дослідження відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://bit.ly/371YzK1>) та «Положення про проведення наукових досліджень за ОНП» (<https://bitly.su/BVYN>). Основна увага в ОК ОНП приділена підготовці фахівців, здатних самостійно реалізовувати інноваційну наукову-дослідницьку діяльність з генетики, селекції, насінництва, ґрунтознавства, землеробства (в т. ч. органічного), агрохімії, рослинництва, захисту рослин, овочівництва, кормовиробництва тощо (<https://bitly.su/Vp1jwU>, <https://bitly.su/h1cD2AzM>). Наукові дослідження виконуються на дослідному полі, у сучасно обладнаних комп'ютерних класах і лабораторіях, достовірність отриманих даних підтверджується результатами математичної обробки. За звітний період НПП у співавторстві зі здобувачами опубліковано 33 статті у міжнародних базах даних Scopus та WoS, понад 100 статей у фахових закордонних наукових виданнях, понад 50 тез доповідей на міжнародних конференціях (<https://bitly.su/SKjzos>). Присутні на фокус-групі НПП наголосили на врахуванні під час затвердження тематик наукових робіт перспектив впровадження отриманих результатів досліджень у виробництво та можливостей щодо створення на їх основі інноваційних розробок для впровадження у вітчизняних селекційних центрах, з якими укладено Угоду про наукову співпрацю (<https://bit.ly/3fmD5LQ>, <https://bit.ly/3brR7Ln>). Наукова складова програми формується у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта (<https://bitly.su/S6O6KpNo>, <https://bitly.su/S6O6KpNo>) і є складовою частиною НП. З метою підготовки здобувачів до проведення наукових досліджень до переліку обов'язкових компонентів включені дисципліни «Методологія наукових досліджень у агрономії», «Проблеми адаптації та сталого розвитку землеробства в умовах глобальних змін клімату». Результати наукової роботи НПП використано при викладанні обов'язкових (<https://bit.ly/3w1SU1u>) і вибіркових компонентів ОНП (<https://bit.ly/3vSohse6>, <https://bit.ly/3xYQfau>, <https://bit.ly/3o8Oq6t>, <https://bit.ly/3eCH4ou>, <https://bit.ly/3blrWK8>, <https://bit.ly/3fs52Cn>, <https://bit.ly/3fbSOgR>, <https://bit.ly/3blsdNa>, <https://bit.ly/3eVJd3P>, <https://bit.ly/3uCHvoq>, <https://bit.ly/3faeQAF>, <https://bit.ly/3vYcUC2>). Упродовж звітнього періоду в Університеті виконувались 8 науково-дослідних робіт на профільних кафедрах, відповідно до номерів ДР

№0116U002335, №0116U005811, №0117U004671, №0117U004669, №0117U004670, №0117U004668, №0118U004125, №0118U00143. Керівництво науковими проектами здійснюють доктори наук. Активна наукова робота НПП дозволяє використовувати матеріали власних наукових досліджень, які висвітлено в інституційному репозитарії БНАУ (<http://rep.btsau.edu.ua/>), під час проведення лекційних і практичних занять. Встановлено, що здобувачі особисто виконують наукові дослідження, проводять аналіз експериментальних даних, готують наукові публікації і презентують їх на наукових конференціях різного рівня, у тому числі міжнародного.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура оновлення освітніх компонентів ОНП проводиться щорічно, на початку навчального року відповідно до діючих у БНАУ «Положень» (<https://bitly.su/vL2Tv>, <https://bitly.su/tssrK>). Згідно представленої ЗВО інформації, процедура перегляду/оновлення змісту освітніх компонентів ОНП здійснюється за ініціативи групи забезпечення спеціальності на основі узагальненої інформації, отриманої через опитування стейкхолдерів, наповнення навчальних дисциплін, вдосконалюється із врахуванням останніх досягнень аграрної науки в Україні, із врахуванням набутого досвіду викладачів ОНП під час проходження стажувань у провідних навчальних центрах ЄС. Також у процедурі перегляду ОНП беруть участь здобувачі. На фокус-групі зі здобувачами ЕГ отримала інформацію, що за їх пропозицією до переліку компонентів ОНП 2020 року вступу було започатковано проведення факультативних курсів: «Academic Writing» (<https://bitly.su/E1SZLC>), «Прикладна бібліометрія»; (<https://bitly.su/xLiQ9ya>), а вибірковий курс «Агротехнічні моделі вирощування сільськогосподарських культур» (<https://bitly.su/3hzZcm>) перенесено до блоку обов'язкових дисциплін. Згідно процедури оновлена версія РПНД розглядається і затверджується на засіданні кафедри, Науково-методичної комісії факультету, Академічної ради й затверджується Гарантом ОНП. Аналізуючи наповнення силабусів сучасною літературою, ЕГ звертає увагу на необхідність доповнити їх зміст розробленими за участі викладачів ОНП навчальними посібниками, монографіями, статтями із рейтингових фахових видань (<http://rep.btsau.edu.ua/>). Згідно наданої у звіті про самооцінювання інформації, до оновлення змісту освітньо-наукової програми у 2019–2020 рр. активно залучались стейкхолдери, які надавали свої рекомендації з її покращення (<https://bitly.su/RnvAXK3>). Від ради роботодавців надійшла рекомендація доктора с.-г. наук, с. н. с., заступника директора Миронівського інституту пшениці ім. В.М. Ремесла НААН, члена Академічної ради Гудзенка В.М. щодо необхідності внесення до переліку ВК дисципліни «Селекція польових культур на макроознаки» (<https://bitly.su/ie8tdaN>). Дана інформація була підтверджена під час онлайн-зустрічі з роботодавцями. Присутня на цій зустрічі Ганна Кривенко (Одеська ДСДС НААН України) підтвердила свою участь в обговоренні освітньої програми під час проведення круглих столів із представниками роботодавців та висловила свою зацікавленість у покращенні освітньої програми. У даний час Проект ОНП 2021–2022 н.р. (<https://bitly.su/ХусЕаЕ>) представлено на офіційному сайті Університету для обговорення всіма учасниками освітнього процесу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності Університету відбувається шляхом встановлення та розвитку міжнародних зв'язків (<https://bitly.su/UmfdlNKe>, <https://bitly.su/1WyC>), участю в міжнародних програмах академічної мобільності закладів вищої освіти; методом збільшення кількості навчальних програм, розроблених за участі і на основі досвіду провідних закордонних університетів (Agricultural University Plovdiv, University of Agriculture in Krakow, University of Applied Sciences Dresden, Полоцького державного університету (<https://bit.ly/2Rn9f1T>)). Співробітництво із зарубіжними партнерами у ЗВО здійснюється за використанням таких організаційних форм, як аспірантська і викладацька академічна мобільність (<https://bitly.su/zlaYS>, <https://bit.ly/33GIDf3>), через активну участь у міжнародних конференціях, вебінарах, «круглих столах», спільних освітніх програмах, участь у різних міжнародних наукових і освітніх організаціях, через можливість відвідування лекцій та семінарів, які проводять науковці іноземних закладів освіти: (<https://bit.ly/33B9lWl>, <https://bitly.su/3PyGk>; <https://bitly.su/OZHS>, <https://cutt.ly/bc4F32h>, <https://cutt.ly/qc4XNq4>, <https://bitly.su/ceqlloh>, <https://bitly.su/ceqlloh>). За період з 2016 по 2021 рр. викладачі ОНП мали можливість пройти міжнародні стажування. БНАУ впродовж тривалого періоду є активним учасником проектів Erasmus+ (<https://bitly.su/6s6MfoO>). Так, Гарант ОНП реалізувала свою мобільність в рамках програми Erasmus+ KA107 (2017–2019) у Ліонській національній ветеринарній школі VetAgro Sup – Agronomu Campus (м. Клермон-Ферран, Франція). У проведеному в Університеті вебінарі (<https://bit.ly/3vOwf8K>), реалізованому у рамках міжнародного проекту «Міжуніверситетська співпраця як інструмент підвищення якості обраних університетів України» за підтримки чеської агенції розвитку кооперації, викладачам надано рекомендації стосовно підготовки публікацій з високим імпаکت-фактором за першим квартилем. За результатами проведеного у ЄС конкурсу БНАУ у консорціумі з іншими партнерами отримав фінансування трирічного проекту за програмою Erasmus+ KA2 (<https://bitly.su/qHjOczb>). Усі учасники освітньо-наукового процесу мають безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science (<https://bitly.su/biZVC>) з можливістю участі у програмі Erasmus+ KA1 відповідно до Положення (<https://bitly.su/Di3uK9>), у якому затверджено порядок реалізації академічної мобільності викладачами Університету. Для більш широкого залучення академічної спільноти до міжнародного співробітництва у БНАУ здійснено комплекс заходів для того, щоб наукове видання «Агробіологія» (<https://bitly.su/97SXH>) індексувалось наукометричними базами Index copernicus, Crossref, Google Scholar та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Методи та форми навчання сприяють досягненню заявлених в ОНП загальних та фахових компетентностей, ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, а контрольні заходи та критерії їх оцінювання є чіткими, зрозумілими і заздалегідь оприлюдненими. Освітні компоненти ОНП постійно оновлюються та вдосконалюються. Для визначення рівня задоволеності якістю викладання та використовуваних методів навчання регулярно проводиться анкетування здобувачів вищої освіти. На освітній програмі відбувається гармонійне поєднання навчання та досліджень. ЗВО має позитивну динаміку щодо результатів міжнародної співпраці та інтеграції в міжнародний освітній простір завдяки інтернаціоналізації освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Для покращення результатів навчання на ОНП рекомендовано продовжувати долучення здобувачів і НПП до міжнародної академічної спільноти з використанням різноманітних організаційних форм: від академічної мобільності, участі в міжнародних конференціях, семінарах, «круглих столах» до реалізації спільних освітніх програм і участі у проєктах різних міжнародних наукових організацій.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП характеризується достатнім рівнем використання сучасних форм і методів навчання та викладання дисциплін, що уможливило досягнення заявлених в ОНП цілей і програмних результатів навчання. Відбувається постійне оновлення та вдосконалення освітніх компонентів ОНП, анкетування здобувачів щодо рівня задоволеності якістю викладання та використовуваних методів навчання. Має місце інтернаціоналізація освітнього процесу, ЗВО впродовж тривалого періоду часу є активним учасником проєктів Erasmus+. Одночасно, академічна мобільність здобувачів, їх участь у міжнародних програмах знаходяться на недостатньо високому рівні. Виходячи з вищезазначеного, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП Критерію 4 (з незначними недоліками).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання в БНАУ» (<https://bitly.su/F1DL>) оцінювання результатів навчання здобувачів відбувається під час проведення контрольних заходів упродовж і наприкінці семестру чи навчального року. В освітньому процесі Університету використовуються основні види контролю, в тому числі: вхідний, поточний, модульний, підсумковий семестровий, ректорський, відстрочений. Поточний контроль проводиться на постійній основі під час проведення аудиторних занять усіх видів і форм (усне опитування або письмовий експрес контроль, консультації та обговорення результатів поточного та проміжного оцінювання). Рубіжний контроль проводиться переважно у формах тесту, колоквіуму; а підсумковий контроль передбачає проведення заліку або іспиту. Графіки проведення підсумкового контролю (<https://bit.ly/3yeCOyn>, <https://bit.ly/3tRvcDn>) узгоджено з навчальними планами в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою освітнього компонента. У ЗВО застосовуються такі форми проведення підсумкового семестрового контролю: комп'ютерне тестування – за першою відомістю; усна, письмова та комбінована – за другою відомістю та в разі комісійної здачі. Інтерв'ювання фокус-груп підтвердило, що вони добре поінформовані стосовно функціонуючих в Університеті форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Розподіл балів між окремими заходами контролю та завданнями в межах одного заходу доводяться до відома здобувачів НПП на початку семестру. Також інформування здобувачів стосовно форм контролю та критеріїв оцінювання надає завідувач відділу аспірантури та докторантури Качан Л. М. До інформативних джерел належать: РПНД, розклад занять, навчальний план, графік освітнього процесу, система Е-навчання Moodle (<https://bit.ly/3fhzmPP>, <https://bit.ly/2QkEomg>, <https://bit.ly/33WxJSB>). Іспити проводять відповідно до розкладу, який доводять до відома викладачів і здобувачів не пізніше, ніж за місяць до початку семестру (<https://bitly.su/8qcwhZO>). Проходження проміжної атестації відбувається двічі на рік. Процедура проходження проміжної атестації регламентується «Положенням» (<https://bit.ly/3yubesup>). За результатами проміжної атестації приймається рішення щодо можливості подальшого навчання здобувача в

аспірантурі. Контроль виконання наукових досліджень проводиться також під час приймання дослідів (<https://bit.ly/3tvYNeo>; <https://bit.ly/3vXIEXX>). В Університеті здійснюється анкетування здобувачів щодо того, яким чином вони дізнаються про форми контролю, порядок і критерії оцінювання під час вивчення навчальної дисципліни. Присутні на фокус-групі представники Ради молодих учених підтвердили членам ЕГ факт проведення опитувань (<https://bit.ly/3fmfRpp>) стосовно форми контрольних заходів та критерії оцінювання, які проводяться з метою покращення ефективності їх проведення і прозорості оцінювання здобувачів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» відсутній. Атестація здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти БНАУ» (<https://bit.ly/2Rio5H2>), розробленим на основі Постанови КМ України від 06.03.2019 р. № 167 «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» та Постанови КМ України від 23.03.2016 р. № 261 «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)». Результатом підсумкової атестації є захист аспірантом у встановлений термін своїх наукових досягнень у вигляді дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді. Приймання наукових дослідів здобувачів проходить щорічно у червні місяці. Разом з тим, здобувачі подають звіт про виконання річної програми наукових досліджень лише у жовтні-листопаді. З цієї причини їх переведення на наступний рік навчання відбувається без урахування виконання програми наукових досліджень і індивідуального плану взагалі, про що свідчить недостатня публікаційна активність за кожен рік навчання на освітній програмі. Обов'язковою умовою допуску до захисту дисертації є успішне виконання аспірантом його індивідуального плану навчально-наукової роботи. На ОНП «Агрономія» критична маса дослідників, здатних супроводжувати аспірантів, відповідає Зальцбургським принципам (<https://bit.ly/3uRA5O8>). На запит експертній групі було надано інформацію (<https://bit.ly/2Rmzy8po>) щодо оцінювання спроможності створення в Інституті разових спеціалізованих вчених рад для захисту дисертаційних робіт аспірантів, що підтверджує спроможність закладу провести повний цикл підготовки PhD здобувачів.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регламентуються «Положенням про контрольні заходи якості вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/33GYBWv>), «Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/2RcArk6>), «Положенням про оцінювання здобувачів» (<https://bit.ly/3tOK1Xk>), «Положенням про забезпечення якості освіти в БНАУ» п. 5, «Положенням про індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти БНАУ» (<https://bit.ly/2Rio5H2>), описані у робочих програмах ОК і силабусах конкретних дисциплін та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Під час акредитаційної експертизи з'ясовано, що здобувачі мають змогу отримувати інформацію про правила проведення контрольних заходів на початку вивчення дисципліни лектором. ЕГ мала можливість пересвідчитись, що оцінка здобувачів ОП здійснюється об'єктивно, чесно та прозоро. За результатами анкетувань студентів визначено, що 88% опитуваних вважають, що оцінювання знань відбувається прозоро та чесно (<https://bit.ly/3uNnj3b>). Об'єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням «Етичного кодексу університетської спільноти» (<https://bit.ly/33JBVFfa>) та «Антикорупційною програмою» (<https://cutt.ly/Qvijeew>). Процедура врегулювання повторного проходження контрольних заходів регламентується «Положенням про ліквідацію академічної заборгованості у БНАУ» (<https://bit.ly/3uJv4XY>), а процедуру їх оскарження висвітлено у «Положенні про оцінювання результатів навчання в БНАУ» (<https://bit.ly/3eKrVl2>). У разі отримання незадовільної оцінки або наявності заборгованості перескладання іспиту (заліку) з дисципліни допускається не більше двох разів. Друге перескладання іспиту (заліку) у здобувача приймає комісія, яка створюється деканом. Оцінка, отримана здобувачем у результаті другого перескладання іспиту (заліку), є остаточною. Здобувачам, які отримали під час екзаменаційної сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість. Ліквідація здобувачами академічної заборгованості проводиться (за результатами зимової сесії) до початку наступного семестру. У випадках конфліктних ситуацій за мотивованою заявою здобувача чи викладача деканом факультету створюється комісія для приймання іспиту (заліку), до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники деканату, студентської ради та профспілкового комітету, навчально-методичного відділу моніторингу освіти та виховної роботи. Під час ознайомлення з документацією Університету та співбесід із стейкхолдерами з'ясовано, що конфліктних ситуацій, апеляцій і оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів на даній ОНП виявлено не було. Випадків отримання здобувачем оцінки «F» на освітній програмі не виявлено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під

час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

БНАУ в навчально-науковій та інших сферах діяльності забезпечує дотримання академічної доброчесності, керуючись затвердженими Вченою радою «Положенням про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://bit.ly/3y5zMl3>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/cvijV3e>), «Етичним кодексом університетської спільноти» (<https://bit.ly/33JwExc>). З метою сприяння дотримання принципів і стандартів академічної доброчесності та розв'язання етичних конфліктів у БНАУ створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності, діяльність якої регламентовано відповідним «Положенням» (<https://bit.ly/3yeVDq3>). Комісії надано право одержувати і розглядати заяви щодо порушення «Положення» (<https://bit.ly/3y5zMl3>) та надавати адміністрації ЗВО пропозиції щодо накладання відповідних санкцій як до викладачів, так і до здобувачів ОНП. Також розроблено зрозумілу для всіх учасників освітнього процесу процедуру перевірки матеріалів на плагіат. Експертною групою з'ясовано, що у 2019 р. ЗВО укладено угоду про співпрацю з рекомендованим МОН України програмним продуктом ТОВ «Антиплагіат» для перевірки наукових праць викладачів і здобувачів ОНП на ідентичність в системі «Unicheck» (<https://bit.ly/2SToBZx>), за використання якого здійснюється перевірка на наявність текстових запозичень. Безпосередню перевірку матеріалів на плагіат проводить вчений секретар спеціалізованої ради. Під час фокус-груп із здобувачами, представниками студентського самоврядування, РМУ, викладачами було з'ясовано, що для попередження плагіату у БНАУ проводились заходи, метою проведення яких була популяризація академічної доброчесності (<https://education.btsau.edu.ua/>, <https://bit.ly/3hvFK8P>). Під час опитування представників вище зазначених фокус-груп отримано підтвердження наданої у звіті про самооцінювання інформації стосовно проведення відкритих лекцій, круглих столів, відкритих освітніх зустрічей на тему дотримання академічної доброчесності. За звітний період не виявлено жодного факту порушення академічної доброчесності ані серед викладачів, ані серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Серед позитивних практик слід відмітити організацію у ЗВО з 2020 р. факультативних курсів «Academic Writing» та «Прикладна бібліометрія» (<https://bit.ly/3uNGry1>). Під час спілкування із здобувачами і науково-педагогічними працівниками фактів порушення академічної доброчесності на даній ОНП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Експертна група відмічає, що контрольні заходи на даній ОНП є чіткими, зрозумілими та заздалегідь оприлюдненими. За освітніми компонентами навчального плану викладачами розроблено силабуси, які розміщені у вільному доступі на веб-сайті Університету. Дотримується зрозуміла й прозора для здобувачів вищої освіти процедура оцінювання й оскарження результатів навчання. Для формування культури доброчесності всіма учасниками освітнього процесу в Університеті регулярно проводяться роз'яснювальні заходи. Також до позитивних практик варто віднести використання технологічних інструментів протидії порушенням академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Приймання наукових дослідів здобувачів проходить щорічно у червні місяці. Разом з тим, здобувачі подають звіт про виконання річної програми наукових досліджень лише у жовтні-листопаді. З цієї причини їх зарахування на наступний рік навчання відбувається без урахування виконання програми наукових досліджень і індивідуального плану взагалі, про що свідчить недостатня публікаційна активність за кожен рік навчання на освітній програмі. Рекомендовано переглянути процедуру приймання наукових дослідів здобувачів, а також процедуру атестації здобувачів на наступний рік навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів, правила їх проведення та критерії оцінювання здобувачів є чіткими і зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання за ОНП 201 Агрономія та оприлюднюються заздалегідь. Правила проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. У закладі функціонує законодавче забезпечення, за рахунок чого активно запроваджуються політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Керівництво сприяє функціонуванню організаційних заходів для унеможливлення плагіату та проводить роз'яснювальну роботу

стосовно пропаганди академічної доброчесності. Разом з тим потребує корегування процедура приймання наукових дослідів здобувачів, а також процедура атестації здобувачів на наступний рік навчання. З'ясовано, що ОНП загалом відповідає Критерію 5, з недоліками, що стосуються підкритерію 5.2 стосовно форм атестації здобувачів вищої освіти, що не є суттєвими недоліками та можуть бути усунені найближчим часом. Відповідно ОНП «Агрономія» загалом відповідає вимогам Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ детально проаналізовано дані табл. 2 «Зведена інформація про викладачів ОНП» (<https://bitly.su/vFgR>), інформацію про склад Академічної ради (<https://bitly.su/eXJi>), відомості про викладачів ОНП (<https://bitly.su/HySzs2zB>), а також інформацію, отриману під час співбесіди з фокус-групами щодо аналізу професійної та академічної відповідності НПП, задіяних у реалізації ОНП. Всі викладачі, які задіяні у викладанні як обов'язкових компонентів загальної підготовки, так і спеціальних (фахових) компонентів ОНП, проводять наукові дослідження та мають як наукові публікації, так і навчально-методичні праці в контексті змісту навчальних дисциплін, які вони викладають, що забезпечує досягнення визначених ОНП цілей і ПРН. Всі науково-педагогічні працівники мають публікації у провідних фахових виданнях України, крім того, у більшості НПП є публікації, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science. За звітний період НПП кафедр факультету у співавторстві зі здобувачами опубліковано 33 статті у міжнародних базах даних Scopus та Web of Science, понад 100 статей у фахових спеціалізованих закордонних наукових виданнях; понад 50 тез доповідей на міжнародних конференціях (<https://bitly.su/SKjzOs>). Аудиторні заняття зі здобувачами наукового ступеня доктора філософії проводять 6 докторів наук з вагомим досвідом практичної роботи. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає спеціальності 201 «Агрономія», а також іншим спеціальностям (за профілем конкретних дисциплін) (<https://bitly.su/J4Yo>). Це підтверджується наявністю у всіх викладачів дипломів про вищу освіту, наукові ступені, звання та публікації у наукових виданнях. Загалом, діяльність ОНП забезпечують 8 науково-педагогічних працівників, з них 4 кандидати та 4 доктори наук за спеціальністю 201 «Агрономія». Виконання наукової складової ОНП здійснюють наукові керівники, серед яких чотири особи мають ступінь доктора наук.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОНП в БНАУ відбувається відповідно до вимог чинного законодавства про працю України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», підзаконних нормативних актів, «Положення про заміщення посад в БНАУ» (<https://bit.ly/3y26fZr>), «Положення про проведення та оцінювання відкритих занять викладачів у БНАУ» (<https://bitly.su/4uNd12m2>), Статуту БНАУ та Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом (<https://bitly.su/lQouu2S>). Згідно із діючою у ЗВО процедурою, для заміщення вакантної посади претендент проводить на кафедрі відкрите заняття (<https://bitly.su/syIWl>). У «Положенні про планування, проведення, та оцінювання відкритих занять викладачів у БНАУ» детально викладено вимоги щодо критеріїв оцінки якості лекційного матеріалу, що дозволяє у подальшому об'єктивно і неупереджено оцінювати кандидатуру претендента на засіданні кафедри та факультету, а у подальшому вносити пропозиції на ВРУ, яка рекомендує адміністрації БНАУ укладання/не укладання строкового контракту на обрану посаду. За результатами обговорень оформлюється висновок, який затверджуються на Вченій раді факультету. На заміщення посади викладача ОНП можуть претендувати особи, які мають науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук) або доктора наук відповідно до профілю кафедри; як правило, вчене звання доцента або професора і стаж фактичної роботи на посадах науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти не менше 5 років, навчально-методичні праці, наявні публікації в міжнародних наукових виданнях, які цитуються в міжнародних базах, кваліфікація відповідно до спеціальності не менше, ніж за 7 пунктами «Ліцензійних умов» (<https://bitly.su/CYZZGuef>). Підтверджено інформацію стосовно того, що перелік конкурсів на заміщення вакансій викладачів оприлюднюються на сайті ЗВО у розділі «Вакансії» (<https://bitly.su/nlHizZ>). У результаті опитування фокус-групи НПП фактів, які б свідчили про відсутність прозорості під час проведення процедури конкурсного добору викладачів не виявлено. Для більш успішної реалізації ОНП, в Університеті бажано на постійній основі оцінювати науково-педагогічних працівників відповідно до затвердженого «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Білоцерківського національного аграрного університету» (<https://bit.ly/3o45evr>), а результати таких оцінювань систематично розміщувати на інтернет-сторінці ЗВО, з метою забезпечення найбільш широкого доступу зацікавлених осіб до цієї інформації. Серед позитивних практик ЗВО слід відмітити організацію «Практичних курсів другої іноземної мови» (<https://bitly.su/AbyYS>), які створюють передумови для підвищення рівня знання іноземних мов, викладання окремих дисциплін іноземними мовами, закордонних стажувань викладачів, активної інтеграції НПП до міжнародної спільноти.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЕГ встановлено, що до розробки ОНП було залучено зовнішніх стейкхолдерів. Присутня на фокус-групі в. о. директора Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції НААН, д. с.-г. наук А. І. Кривенко підтвердила участь співробітників їх наукової установи до перегляду і рецензування ОНП. Заступник директора УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого Новокахцький М. Л. повідомив членів ЕГ про свою участь у розробці тематик наукових досліджень здобувачів ОНП. Згідно представленої на сайті інформації Університет уклав угоди про творче співробітництво з низкою авторитетних наукових установ (<https://bitly.su/aYkdytXi>). Присутні на відкритій зустрічі з членами ЕГ представники Миронівського інституту пшениці НААН, Інституту агроекології і природокористування підтвердили існування налагоджених зв'язків із ЗВО, про реалізацію спільних наукових проєктів, а також організацію навчальних занять і практик для здобувачів. Під час зустрічі з фокус-групами здобувачів підтверджено інформацію про використання наукового і виробничого потенціалу компаній Syngenta і Basf для проведення наукових досліджень здобувачами, а також про надання ними спонсорської допомоги на придбання інноваційного лабораторного обладнання (надставки для мікроскопу Prim star), що використовується аспірантами М. Грабовського під час проведення цитологічних спостережень. Процедура співпраці з роботодавцями за ОНП регламентується «Положенням про Раду роботодавців» (<https://bitly.su/6ePdRT>). У ЗВО запроваджено процедуру, згідно якої стейкхолдери надають рецензії на ОНП, де висловлюють свої побажання щодо оновлення її змістовного наповнення (<https://science.btsau.edu.ua/node/394>). Загалом залучення роботодавців сприяє покращенню якості підготовки здобувачів вищої освіти БНАУ, оновленню змісту ОНП та освітніх компонентів з урахуванням тенденцій розвитку галузі та потреби ринку праці. За рекомендаціями члена Академічної ради, доктора с.-г. наук, с.н.с., заступника директора Миронівського інституту пшениці ім. В.М. Ремесла НААН В. М. Гудзенка (<https://bitly.su/ie8tdaN>) у перелік ВК було внесено дисципліну «Селекція польових культур на макроознаки». За пропозицією спілки «Європейської мережі викладачів з органічного сільськогосподарства» (<https://bitly.su/ubKaQ2l>) введено вибіркову дисципліну «Системи організації та функціонування органічного рослинництва». Разом з тим, присутні на фокус-групі представники роботодавців не виявили обізнаності стосовно тематик наукових робіт здобувачів, але вони підтвердили бажання та готовність долучитися до організації та реалізації освітнього процесу за ОНП «Агрономія», як на базі НДІ, так і на базі їх виробничих потужностей. Також представники роботодавців звернули увагу на необхідність покращення матеріальної бази ЗВО для більш широких можливостей здобувачів і створення інноваційних розробок за актуальною для регіону проблематикою.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час фокус-групи із роботодавцями отримано інформацію щодо їх регулярної комунікації зі здобувачами, що постійно висвітлюється на інтернет-сторінці університету, Facebook (<https://bitly.su/Okoz>) тощо. Присутній на засіданні фокус-групи керівник ТОВ «Мрія» М. В. Войтовик, відомий за розробку оригінальних систем обробітку ґрунту, підтвердив перспективи обраного на ОНП напряму підготовки фахівців, орієнтованих на виробництво органічної продукції рослинництва та здатних розв'язувати проблеми взаємодії людини і навколишнього середовища, а також свою особисту участь у проведенні лекцій (<https://bitly.su/qDmR>). 24.02.2021 р. технічний експерт компанії «Syngenta», а також аспірант Білоцерківського НАУ, Степаненко Микола Володимирович провів лекцію на тему "Цифрові технології в рослинництві" (<https://bitly.su/OpF6Nx8>). В.о. директора Одеської державної сільськогосподарської дослідної станції НААН, доктор с.-г. наук Кривенко А. І. підтвердила членам експертної групи інформацію щодо особистої участі у реалізації освітнього процесу у БНАУ, зокрема було підтверджено факт проведення лекцій і участі у проведенні круглих столів (<https://bitly.su/wdZO>). Підтверджено факти стосовно того, що до викладання на ОНП залучаються як вітчизняні, так і іноземні фахівці. Так, 15.02.2021 р. к. б. н., співзасновник ТОВ Всеукраїнського наукового інституту селекції (ВНІС), завідувач відділу генетичної інженерії Парія М. Ф. (<https://bit.ly/3hhUU1i>) провів лекцію стосовно актуальних питань проведення наукових досліджень з селекції рослин. Лекцію за темою «Мутагенез та його значення для еволюції та селекції рослин» (<https://bit.ly/2QbJTzC>) було проведено співробітником Інституту біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН Бурденюк-Тарасевич Л. А.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Питання професійного розвитку викладачів ОНП з боку БНАУ враховуються в контракті університету з науково-педагогічним працівником відповідно до «Положення про забезпечення внутрішньої якості освіти та освітньої діяльності освітнього в БНАУ» (<https://bitly.su/vL2Tv>). Для підвищення кваліфікації працівники університету систематично проходять підвищення кваліфікації, що підтверджено копіями сертифікатів НПП про стажування, наданими Гарантом на запит ЕГ (<https://bitly.su/7WUxtAtS>). У ЗВО діє вища школа педагогічної майстерності, де на пролонгованому методико-психологічному семінарі НПП набувають інноваційних педагогічних навичок (<https://cutt.ly/mc4Kji5>). Для інформування викладацького складу на ОНП створено пролонгований семінар «Наукометричні показники рейтингів університетів та публікаційної активності» (<https://bitly.su/8wcWO>). Окрім довгострокового підвищення кваліфікації, у ЗВО активно використовують проведення семінарів, тренінгів, вебінарів, «круглих столів», воркшопів (<https://bitly.su/oWGxeoCH>). Аналізом представлених у звіті про самооцінювання даних щодо пройдених викладачами даної ОНП підвищень кваліфікації встановлено відповідність напряму їх проведення формату дисциплін, які забезпечують НПП на ОНП не рідше одного разу на п'ять років. Інформація щодо проходження курсів підвищення кваліфікації та власного професійного розвитку НПП засвідчена на зустрічах із академічною спільнотою. У ЗВО діють сертифіковані курси підвищення кваліфікації викладачів за напрямом «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» на базі Інституту післядипломного навчання (<https://bitly.su/xi14Dxr7>). ЕГ відмічає, що ЗВО проведено роботу з організації онлайн-навчання і підготовки

викладачів для організації дистанційного навчання із використанням системи MOODLE. На сайті Університету представлено матеріали, за використання яких розроблено онлайн-курси і освітні веб-сайти з електронними версіями навчально-методичного забезпечення дисциплін у системі (<https://bitly.su/TvgRt>). Для надання методичної і психологічної допомоги з питань теорії та інноваційної практики викладання з метою стимулювання творчого підходу, мотивації освітньої діяльності викладачів у 2019–2020 рр. у ЗВО було запроваджено пролонгований методико-психологічний семінар «Школа професійно-педагогічного зростання» для викладачів і наставників академічних груп (<https://bitly.su/pU7D>). Під час зустрічі експертів із академічним складом було визначено, що викладачі мотивовані та займаються своїм професійним розвитком на регулярній основі, не лише у межах формальних курсів підвищення кваліфікації. Також на регулярній основі делегації співробітників Університету відвідують виставки, наукові конференції у профільних НДІ, на яких мають можливість ознайомитися з сучасними технологіями та сучасними дидактичними прийомами викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В Університеті створено систему заохочення розвитку викладацької майстерності, яка має як матеріальну, так і нематеріальну складові. В якості матеріального заохочення згідно із «Положенням про преміювання, встановлення доплат та надбавок в БНАУ» (<https://bitly.su/9aCg>) передбачено виплату надбавки (до 50% від посадового окладу) за високі досягнення в праці, за розробку та впровадження в навчальний процес нових форм, методів, організації занять, високу педагогічну майстерність, розвиток творчих нахилів, постійне підвищення кваліфікації і підготовку навчальних підручників, посібників, активне застосування результатів наукових досліджень у навчальному процесі. У «Положенні про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників БНАУ» (<https://bitly.su/nOrowJ>) передбачено проведення щорічного рейтингування викладачів, для визначення кращих співробітників в Університеті. «Положенням про організацію оплати праці у БНАУ» передбачено надбавку за викладання навчальних дисциплін однією із мов країн ЄС. У ЗВО застосовується також практика заохочення нематеріального характеру: подяка ректора, представлення співробітника до державних нагород та почесних звань та ін. Певною мірою розвиток викладацької майстерності стимулюється у БНАУ через стимулювання читання лекцій на базі установ-партнерів, яку Гарант ОНП реалізувала в рамках Erasmus+ KA107 (<https://bitly.su/bNSq>) під час викладання у Леонській школі (Франція). Під час проведення бесід із фокус-групами з числа науково-педагогічних працівників було отримано підтвердження інформації стосовно компенсації викладачам і здобувачам витрат на друкування в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus, Web of Science. Ця інформація була підтверджена і під час спілкування членів ЕГ з головним бухгалтером та викладачами ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Склад групи забезпечення якості освіти відповідає ліцензійним умовам. Усі НПП за останні п'ять років мають публікації у фахових виданнях або виданнях Scopus/Web of Science, що дотичні до їхніх дисциплін. Тематика наукових досліджень, стажування і підвищення кваліфікації НПП відповідають дисциплінам, які вони викладають. Процедура конкурсного відбору НПП є прозорою і відкритою. Інформація про вакантні посади, вимоги і необхідні документи публікується на веб-сайті закладу. Існує співпраця з роботодавцями, яких періодично залучають до організації освітньо-наукового процесу, формування і оновлення ОНП, проведення занять тощо. БНАУ сприяє інтеграції наукових працівників у міжнародний науковий простір через співпрацю з вітчизняними і зарубіжними установами; забезпечує стимулювання читання лекцій на базі установ-партнерів і викладання іноземною мовою для іноземних здобувачів. До позитивних практик слід віднести використання здобувачами наукового і виробничого потенціалу компаній Syngenta і Basf, надання даними компаніями спонсорської допомоги на придбання інноваційного лабораторного обладнання, зокрема надставки для мікроскопу Prim star для проведення цитологічних спостережень. У БНАУ діє вища школа педагогічної майстерності, де на пролонгованому методико-психологічному семінарі НПП набувають інноваційних педагогічних навичок. На ОНП створено пролонгований семінар «Наукометричні показники рейтингів університетів та публікаційної активності». На базі Інституту післядипломного навчання діють сертифіковані курси підвищення кваліфікації НПП «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності». Запроваджено пролонгований методико-психологічний семінар «Школа професійно-педагогічного зростання». В якості матеріального заохочення НПП у БНАУ передбачено виплату надбавки (до 50% від посадового окладу) за високі досягнення в освітньо-науковій діяльності. Позитивною практикою є запровадження компенсації викладачам і здобувачам витрат на друкування в журналах, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Для більш успішної реалізації ОНП, в Університеті бажано на постійній основі оцінювати науково-педагогічних працівників відповідно до затвердженого «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників Білоцерківського національного аграрного університету», а результати таких оцінювань систематично розмішувати на інтернет-сторінці ЗВО з метою забезпечення найбільш широкого доступу зацікавлених осіб до цієї інформації.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП характеризується високим рівнем академічної та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників та викладання дисциплін, що уможливило досягнення заявлених в ОНП цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів, залучення роботодавців до освітнього процесу, аналіз професійного розвитку НПП, а також виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв в генеруванні підсумкової оцінки, дозволяють зробити висновок щодо достатньої відповідності ОНП Критерію 6 (з незначними недоліками за підкритерієм 6.2).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. Документи про фінансову діяльність розташовані на сайті Білоцерківського НАУ (<https://cutt.ly/jbZ6KR9>) і знаходяться у вільному доступі. Матеріально-технічна база постійно поповнюється за рахунок коштів державного бюджету; доходів від господарської діяльності; виконання науково-дослідних робіт; надходження благодійних внесків, грантів та дарунків. Навчально-науковий виробничий центр площею 1700 га забезпечує здобувачів земельними ділянками – 129,8 га, має 32 одиниці с.-г. техніки (<https://cutt.ly/RbZ6M3o>) та безкоштовно надає здобувачам вищої освіти для проведення досліджень насіння, добрива, пестициди тощо, що підтвердили учасники різних фокус-груп. Університет має розвинену інфраструктуру: 8 гуртожитків в яких можуть проживати здобувачі (<https://cutt.ly/pbZ68on>), їдальня та студентський буфет, функціонує кафедра здоров'я та фізичної реакції (<https://cutt.ly/cbZ65BO>), стадіон та тренажерний зал, 10 навчальних корпусів. Задля досягнення визначених ОНП цілей та ПРН освітньо-науковий процес забезпечують науково-дослідні лабораторії (<https://cutt.ly/3bXqtES>; <https://cutt.ly/8bXqirQ>) з наявними хімічними реактивами та необхідним обладнанням (<https://cutt.ly/IbXqhkq>), комп'ютерні класи (<https://cutt.ly/zbXqkXt>), аудиторії, оснащені мультимедійним забезпеченням, що було продемонстровано ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази та засвідчує портфоліо, надане на запит додаткових документів (<https://cutt.ly/8bXqvsS>). У бібліотеці університету (<https://library.btsau.edu.ua/>) функціонують такі основні складові інформаційного простору: електронний каталог, веб-сайт, репозитарій, бібліографічна довідка, що допомагає формувати інформаційну базу для наукового та навчально-виховного процесів підготовки фахівців. Навчально-методичне забезпечення ОНП (<https://cutt.ly/ob6GFVA>) та перелік періодичних видань наукової бібліотеки БНАУ (<https://cutt.ly/Kb6G2VH>) знаходяться на високому рівні. Діє платформа дистанційного навчання Moodle (<https://teach.btsau.net.ua>). ЕГ підтверджує, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОНП сприяють досягненню визначених цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Результати онлайн-зустрічей з учасниками освітнього процесу показали, що ЗВО забезпечує безоплатний вільний доступ НПП і здобувачів до інфраструктури та ресурсів, які необхідні для навчання, викладання та проведення наукової діяльності в межах ОНП. Науково-дослідні роботи, практична підготовка здійснюються безкоштовно. НПП і здобувачі можуть безкоштовно користуватися бібліотекою, комп'ютерами, Wi-Fi та рештою складових матеріально-технічного забезпечення закладу вищої освіти. Позитивом є вільний доступ до багатьох електронних баз даних: Центр учбової літератури, Springer Link, Science Direct, Scopus, Web of Science.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища регламентована "Положенням про службу охорони праці Білоцерківського національного аграрного університету" (<https://cutt.ly/tbXqHb4>), що розміщене на сайті ЗВО. Навчальні приміщення відповідають чинним будівельним та санітарним нормам, а також вимогам правил пожежної безпеки й охорони праці, що продемонстровано під час онлайн-візиту до Університету. Окрім іншого, для забезпечення

психологічної підтримки студентів та НПП функціонує Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги (<https://cutt.ly/AbXqCNM>). На період карантину було запроваджено дистанційне навчання на основі платформи Moodle (<https://cutt.ly/7bXqNtG>) та наявні положення, що спрямовані на запобігання поширенню COVID-19 (<https://cutt.ly/QbXq1Ex>; <https://cutt.ly/MbXq2ez>; <https://cutt.ly/HbXq3rR>). З метою покращення освітнього середовища на ОП проводиться анкетування здобувачів щодо задоволення рівнем університетських інформаційних сервісів (<https://cutt.ly/bnwsceA>) та освітнього процесу (<https://cutt.ly/DnwsBJ>). Очікування здобувачів щодо організації процесу навчання, змісту навчальних занять, матеріально-ресурсної бази, якості викладання навчальних дисциплін у цілому є позитивними й такими, що здебільшого відповідали їхнім очікуванням (<https://cutt.ly/SnwsXKI>). Під час онлайн-візиту здобувачі висловили задоволення соціальними умовами й якістю освітнього середовища загалом.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У Білоцерківському національному аграрному університеті створені і достатньо продуктивно функціонують механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, які сформовані в цілісну систему. На сьогодні цілком достатніми є освітня підтримка (наукові керівники, відділи Університету, Гарант ОНП, РМУ тощо), організаційна (відділ аспірантури та докторантури, відділ забезпечення якості, рада молодих учених), інформаційна (сайт університету (<https://btsau.edu.ua/>) та сторінки в соціальних мережах (<https://www.facebook.com/groups/134135857366790/>), вільний безкоштовний доступ до Інтернет ресурсів, доступ до наукометричних баз даних Web of Science і Scopus (<https://www.scopus.com>, <http://webofscience.com>), консультаційна (відділ аспірантури та докторантури, наукові керівники, центр вирішення конфліктних ситуацій, НПП випускових кафедр), соціальна (РМУ, центр вирішення конфліктних ситуацій тощо). Здобувачам вищої освіти систематично надається консультативна підтримка наукових керівників, викладачів, представників РМУ. Як зазначили самі здобувачі, науковий керівник та психолог відіграють важливу роль у психологічній підтримці. В ЗВО функціонує центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги (<https://cutt.ly/XbXwiQS>). У ЗВО діють «скриньки довіри», що підтвердили учасники багатьох фокус-груп, проводяться анкетування задля виявлення задоволеності здобувачів різними формами підтримки (<https://cutt.ly/NbXwsII>; <https://cutt.ly/IbXwgQ1>). Під час спілкування з фокус-групою здобувачів одна із аспіранток наголосила на тому, що має двох дітей, та університет допоміг їй вирішити питання з житлом.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У Білоцерківському національному університеті створено достатні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, яке регламентується «Порядком супроводу навчання студентів з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (<https://cutt.ly/ybXtH1R>). Також у ЗВО діє «Положення про порядок проведення вступних випробувань при вступі до аспірантури для осіб з обмеженими можливостями здоров'я у Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/4bXtNPX>), згідно якого здобувачі із особливими освітніми проблемами можуть складати вступні іспити з урахуванням проблем зі здоров'ям. Робоче місце для осіб з особливими потребами розміщується в кімнаті на першому поверсі. Особи із особливими освітніми потребами мають можливість отримувати освітні послуги за індивідуальним графіком (<https://cutt.ly/HvixSi9>) і навчатися у формі очного або дистанційного навчання за допомогою платформи Moodle (<https://cutt.ly/jbXt4Qh>). В ЗВО наявні мобільні переносні пандуси, санітарні кімнати, відповідне облаштування прибудинкової території, санвузли оснащені спеціальними поручнями для зручності здобувачів вищої освіти з особливими потребами (<https://cutt.ly/GbXt6Bs>). Науково-педагогічні працівники розповіли під час онлайн-зустрічі, що робоче місце для осіб з особливими потребами розміщується в кімнаті на першому поверсі. На даній ОНП особи з особливими потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Вирішення конфліктних ситуацій та випадків корупції регламентоване «Антикорупційною програмою» (<https://cutt.ly/UbXурhc>). Для визначення моральних принципів та стандартів етичної поведінки, що розповсюджуються на всіх учасників освітнього процесу БНАУ, існує «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://cutt.ly/ubXujPy>), що встановлює етичні принципи і норми, та діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/ebXyzwr>), яка розглядає заяви будь-якого учасника освітнього процесу щодо порушення Етичного Кодексу університетської спільноти та академічної доброчесності. В Університеті функціонує Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги, який очолює Погоріла С.Г. (<https://cutt.ly/rnwsK87>). Під час проведення експертизи було з'ясовано, що здобувачі достатньо обізнані щодо механізму та алгоритму дій у разі виникнення конфліктів. Вони зазначили, що у разі виникнення конфліктних ситуацій мають звернутися з письмовою заявою до Голови або Секретаря Комісії з питань етики та академічної

добросовісності, призначається дата засідання з розгляду конфліктної ситуації, на засіданні приймається рішення шляхом відкритого голосування. Під час інтерв'ювання різних фокус-груп було з'ясовано, що конфліктних ситуацій на ОНП не виникало. Одночасно, слід зазначити, що положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та булінгом в БНАУ відсутнє, тому рекомендовано його розробити з детальним зазначенням дій у кожному конкретному випадку та проінформувати здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих даним положенням.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Наявна матеріально-технічна база Білоцерківського НАУ, у тому числі дослідні поля, сучасно обладнані лабораторії, створюють необхідні можливості для досягнення цілей ОНП і програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до бібліотечних та інформаційних ресурсів ЗВО. Упроваджено дистанційне навчання та введено в дію ряд положень, що спрямовані на запобігання поширенню COVID-19. Створені достатні умови для навчання за ОНП особам з особливими освітніми потребами за допомогою ряду пристосувань. Створені належні умови для реалізації безпечного освітнього середовища, проведення освітньої, організаційної та інших форм підтримки здобувачів вищої освіти. Відсутність проявів дискримінації з боку всіх учасників ОНП. Високий ступінь задоволеності здобувачів наявними відносинами з викладачами, що безпосередньо відповідають за зміст ОНП. Створено центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги і наявність чітких процедур щодо врегулювання конфліктних ситуацій. На сайті БНАУ висвітлені анкетування здобувачів та аналіз їх результатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Рекомендовано розробити «Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та булінгом» та проінформувати здобувачів вищої освіти щодо можливостей, регламентованих даним положенням.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітній простір, організаційне, інформаційне, навчально-методичне забезпечення дозволяють якісно готувати здобувачів за ОНП. Наявність дослідного поля, сучасної техніки і лабораторного обладнання, технологічне забезпечення навчального і дослідницького процесу відповідають усім вимогам у сфері надання освітніх послуг. Скарг, що пов'язані з дискримінацією, сексуальними домаганнями чи корупцією, у межах реалізації ОНП не виявлено, проте «Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та булінгом» відсутнє. Рекомендовано розробити таке положення та проінформувати здобувачів вищої освіти щодо регламентованих ним можливостей. Загалом ОНП відповідає рівню В за Критерієм 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в БНАУ» (<https://cutt.ly/wbXii50>), «Положенням про моніторинг якості освітнього процесу в Білоцерківському національному аграрному університеті» (<https://cutt.ly/ibXipBz>), «Положенням про освітні програми у БНАУ» (<https://cutt.ly/9bXisKb>), «Положенням про освітньо-наукові програми підготовки доктора філософії (PhD) у Білоцерківському національному аграрному університеті», затверджене рішенням Вченої ради університету від 20 лютого 2018 р., протокол № 1, та введеного в дію наказом ректора від 20 лютого 2018 р. № 31/О (<https://cutt.ly/HbXijQk>). Згідно зазначених положень перегляд освітньо-наукових програм відбувається за їх моніторингу. До моніторингу залучаються здобувачі, що підтверджено під час зустрічі та результатами анкетувань, оприлюднених на сайті Університету (<https://education.btsau.edu.ua/node/7>). З метою циклічного забезпечення якості застосовується методологія PDCA

(plan-do-check-act) (<https://education.btsau.edu.ua/node/10>). Також для внесення своїх пропозицій стейкхолдери можуть скористатися інтерактивною дошкою для розвитку освіти у БНАУ на сайті університету (<https://padlet.com/zuikes25/egnf3okp351be7of>). Аналіз нормативної бази, зустрічі з фокус-групами, зокрема Гарантом ОНП, дозволяють ЕГ зробити висновок, що перегляд і оновлення ОНП відбуваються систематично. Пропозиції всіх стейкхолдерів розглядаються, обговорюються і затверджуються Академічною радою (<https://inlnk.ru/r7ovZ>). Проекти освітніх програм оприлюднюються на офіційному сайті для громадського обговорення (<https://science.btsau.edu.ua/node/399>), після чого проходить їх доопрацювання з урахуванням отриманих пропозицій, зауважень та рекомендацій.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти безпосередньо залучені до процесу перегляду ОНП, оскільки входять до складу проектної групи ОНП. Експертною групою шляхом спілкування зі здобувачами, представниками Студентського наукового товариства та РМУ з'ясовано, що здобувачі вищої освіти брали участь в удосконаленні ОНП. Участь здобувачів у перегляді та оновленні ОНП підтверджують протокол розширеного засідання Академічної ради з реалізації освітньо-наукової програми (<https://cutt.ly/XbCg4xy>) та витяг з протоколу № 11 розширеного засідання Вченої ради агробіотехнологічного факультету (<https://cutt.ly/8bCg5qv>). Зокрема, за результатами останнього перегляду ОНП, за пропозицією аспірантів (Панченко І.А.) до переліку компонент ОНП було додано факультативні курси: «Academic Writing» (Академічне письмо), «Прикладна бібліометрія»; ОК «Агротехнічні моделі вирощування сільськогосподарських культур» перенесено з вибіркового блоку до блоку обов'язкових дисциплін, що також було підтверджено під час спілкування з фокус-групою здобувачів. Моніторинг задоволеності здобувачів якістю надання освітніх послуг здійснюється двічі на рік відповідно до матриці опитувань у ЗВО (<https://cutt.ly/Hnwk1bo>), а також за допомогою анонімного анкетування, в розробці якого Рада молодих учених бере безпосередню участь, що було підтверджено під час спілкування з представниками Ради молодих вчених та Студентського наукового товариства (<https://cutt.ly/hbChupN>; <https://cutt.ly/IbChi7D>) відповідно до «Положення про опитування щодо якості освіти БНАУ» (<https://cutt.ly/hbChsKV>). Результати опитувань здобувачів оприлюднені на веб-сайті Університету (<https://cutt.ly/YbChfMC>). Одночасно, рекомендовано розробити більшу кількість форм анкет для здобувачів, зокрема щодо рівня задоволеності бібліотечними фондами, рівня задоволеності практичною підготовкою тощо.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду освітньо-наукової програми та інших процедур забезпечення її якості в ролі партнерів регулюється «Положенням про ради роботодавців у БНАУ» (<https://cutt.ly/6bChkS8>). На агробіотехнологічному факультеті БНАУ функціонує Рада роботодавців (<https://cutt.ly/bbChcIv>). Роботодавці беруть активну участь у процесі періодичного перегляду ОНП (<https://cutt.ly/GbChbqu>). Розроблено та затверджено форму опитування роботодавців через анкетування щодо якості підготовки аспірантів (<https://cutt.ly/cbChnAo>), результати яких розміщено на офіційному сайті (<https://cutt.ly/UbChQhY>). Пропозиції від роботодавців щодо оновлення ОНП відзначаються в рецензіях та відгуках на ОНП (<https://cutt.ly/tbChEtV>). За результатами останнього перегляду ОНП за рекомендаціями Гудзенка В.М. введено до блоку вибіркового ОК «Селекція польових культур на макроознаки», що підтверджено протоколом розширеного засідання Академічної ради з реалізації освітньо-наукової програми (<https://cutt.ly/XbCg4xy>) та під час спілкування із фокус-групою роботодавців.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Аналіз та збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ЗВО проводиться відділом маркетингу, акредитації та ліцензування (<https://cutt.ly/LbChYcC>). Під час спілкування з фокус-групами було підтверджено інформацію про те, що деканат агробіотехнологічного факультету, випускові кафедри та Гарант ОНП підтримують зв'язок із випускниками особисто. Для випускників ОНП створено анкети (<https://cutt.ly/CbChSa6>). Результати анкетування розміщені на офіційному сайті (<https://cutt.ly/QbChGzz>). У соціальній мережі Facebook створена сторінка агробіотехнологічного факультету (<https://cutt.ly/xbChHvM>), куди долучаються випускники та діляться своїми враженнями від отриманої освіти за освітньо-науковою програмою, досвідом роботи. Позитивні відгуки випускників були надані експертній групі та озвучені ними на резервній онлайн-зустрічі.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Згідно «Положення про освітні програми в БНАУ» (<https://cutt.ly/9bChVpX>) система внутрішнього забезпечення якості освіти передбачає періодичний моніторинг та оновлення освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти. Підставою до оновлення ОП можуть бути: ініціатива і пропозиції Гаранта освітньої програми, науково-педагогічних працівників та/або стейкхолдерів, а також об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми. Участь здобувачів у перегляді та оновленні ОНП підтверджують протоколи розширеного засідання Академічної ради з реалізації освітньо-наукової програми (<https://cutt.ly/obCh057>) та витяг з протоколу № 11 розширеного засідання Вченої ради агробіотехнологічного факультету (<https://cutt.ly/zbCh3ls>). Також в Університеті функціонує система циклічного забезпечення якості, застосовується методологія PDCA (plan-do-check-act) (<https://cutt.ly/ubCh7Uh>). Врахування побажань та потреб здобувачів відбувається через анкетування, результати яких аналізуються та реально впливають на зміст навчання та викладання (<https://cutt.ly/lbCh692>). Для виявлення недоліків вводяться внутрішні аудити системи забезпечення якості відповідно до «Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів та здійснення коригувальних і запобіжних дій у БНАУ» (<https://cutt.ly/NbCjwBY>). Аудити проводиться щонайменше 1 раз на рік, за їх результатами складається Звіт. Під час останнього аудиту було переглянуто навчальний контент на платформі Moodle. Система забезпечення якості вищої освіти в БНАУ працює на достатньому рівні та забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі, у чому переконалася експертна група під час проведення акредитації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньо-наукової програми 201 «Агрономія» третього ступеня вищої освіти у БНАУ є первинною.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Вивчення документів та спілкування зі стейкхолдерами показало, що здобувачі, викладачі, адміністрація, допоміжний персонал Білоцерківського НАУ сприймають політику та процедури забезпечення якості вищої освіти як корисні та готові долучитися до їх удосконалення, про що свідчить досить потужна нормативно-правова база, що слугує фундаментом формування культури якості та охоплює основні її складові: внутрішнє забезпечення якості освіти, дотримання академічної доброчесності, моніторинг і перегляд ОНП тощо (<https://cutt.ly/bbCjaZS>). Під час інтерв'ювання здобувачів ОНП, представників Ради молодих учених, роботодавців, науково-педагогічного персоналу відчувається зацікавленість у покращенні освітнього процесу, виявленні недоліків і пошуку шляхів їх усунення. Професійні навички викладачів удосконалюються завдяки участі у конференціях різного рівня, науково-дослідній роботі, підготовці наукових публікацій до фахових журналів та зарубіжних видань (<https://cutt.ly/gbCjhqj>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У Білоцерківському національному аграрному університеті процес розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентується діючими положеннями. Функціонує відділ забезпечення якості освіти, який забезпечує впровадження, функціонування та постійне удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти за допомогою новітніх матриць відповідно до регламентуючих документів. До моніторингу ОНП залучаються здобувачі, що підтверджено під час онлайн-зустрічі, результатами анкетувань та наданими скан-копіями витягу розширеного засідання Вченої ради агробіотехнологічного факультету та протоколу розширеного засідання Академічної ради з реалізації освітньо-наукової програми. Під час зустрічей підтверджено ефективну співпрацю з роботодавцями, які також залучені до процедури перегляду ОНП і входять до складу Ради роботодавців, діючої в Університеті. Представниками академічної спільноти БНАУ підтверджено сформовану культуру якості, яка сприяє постійному вдосконаленню ОНП та освітньої діяльності за нею.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Для покращення якості освіти рекомендовано розробити більшу кількість форм анкет для здобувачів, зокрема щодо рівня задоволеності бібліотечними фондами, рівня задоволеності практичною підготовкою тощо.

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедура розроблення, моніторингу та перегляду ОНП «Агрономія» в БНАУ регламентована чинними положеннями. Проводяться анкетування здобувачів вищої освіти, результати яких висвітлюються на веб-сайті Університету. Одночасно для покращення якості освіти ЕГ рекомендовано розробити більшу кількість форм анкет для здобувачів, зокрема щодо рівня задоволеності бібліотечними фондами, рівня задоволеності практичною підготовкою тощо. Здобувачі вищої освіти входять до складу Ради молодих учених, до складу Вченої ради агробіотехнологічного факультету, Академічної ради та беруть активну участь в удосконаленні змісту ОНП. Представниками академічної спільноти БНАУ підтверджено сформовану культуру якості, яка сприяє постійному вдосконаленню ОНП та освітньої діяльності за нею. В Університеті функціонує відділ забезпечення якості освіти, система циклічного забезпечення якості, застосовується методологія PDCA (plan-do-check-act). Вимоги щодо забезпечення якості освіти за ОНП виконуються у повному обсязі, проводяться заходи щодо вдосконалення організаційних процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. ЕГ констатує відповідність ОНП рівню В за Критерієм 8 з недовілками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються такими документами: «Статут Білоцерківського національного аграрного університету» (<https://cutt.ly/DbCzvJN>); «Колективний договір між адміністрацією і трудовим колективом БНАУ на 2018-2020 рік»; (<https://cutt.ly/7bCznha>); «Правила внутрішнього трудового розпорядку БНАУ» (<https://cutt.ly/DbCzmT7>); «Положення про організацію освітнього процесу в БНАУ» (<https://cutt.ly/jbCzWeT>); «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності і якості вищої освіти в БНАУ» (<https://cutt.ly/mbCzE7m>); «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у БНАУ» (<https://cutt.ly/ybCzTdv>) та інші документи, розміщені на офіційному сайті університету (<https://cutt.ly/hbCzUEJ>; <https://cutt.ly/sbCzIKj>). Внутрішні положення чіткі і зрозумілі, визначають права і обов'язки учасників освітнього процесу, правила і процедури є доступними та дотримуються під час реалізації ОНП. У ході спілкування зі здобувачами вищої освіти, було зазначено, що таку інформацію вони також можуть отримувати від наукових керівників.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОНП «Агрономія» знаходиться на офіційному сайті за посиланням <https://science.btsau.edu.ua/node/399> у відкритому доступі. Під час дистанційних зустрічей із фокус-групами здобувачів і представників академічної спільноти підтверджено розміщення проекту ОНП на веб-сайті у термін не пізніше, ніж за місяць до затвердження. Поза тим, існує можливість ознайомитись із проектом ОНП та внести власні пропозиції, звернувшись при цьому до Гаранта ОНП чи проектною групи. Проте, для зручності, ЕГ рекомендує, разом із проектом ОНП розміщувати електронну адресу, куди всі бажаючі учасники освітнього процесу можуть надсилати свої бачення та зауваження до ОНП. Також доцільно на сайті розміщувати пропозиції, їх розгляд та інформацію про прийняті рішення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті БНАУ розміщена інформація про ОНП, яка діє (<https://science.btsau.edu.ua/node/390>), а також проект на новий навчальний рік (<https://science.btsau.edu.ua/node/399>). Навчальний план і силабуси дисциплін достатньо повно надають інформацію про програмні результати навчання та зміст освітнього процесу (<https://science.btsau.edu.ua/node/392>, <https://science.btsau.edu.ua/node/391>). Документація знаходиться у вільному доступі та є публічною.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Наявність чітких та зрозумілих правил і процедур щодо регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, що визначаються відповідними положеннями та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Дотримання вимог щодо своєчасного оприлюднення освітньо-наукової програми на офіційному веб-сайті Білоцерківського НАУ, зміст якої містить достовірну інформацію та дозволяє усім зацікавленим сторонам приймати участь в її обговоренні та оновленні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Для зручності разом із проєктом ОНП рекомендовано розмістити електронну адресу, куди всі бажаючі учасники освітнього процесу можуть надсилати свої бачення та зауваження щодо ОНП, та дані, представлені у вигляді таблиці із пропозиціями стейкхолдерів щодо вдосконалення ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики, які базуються на чітких та зрозумілих правилах і процедурах щодо врегулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу, на вчасному публічному інформуванні всіх стейкхолдерів щодо освітнього процесу, а також на дотриманні вимог вчасного розміщення проєкту ОНП та надання можливості для його обговорення, та зважаючи на незначні слабкі аспекти, які стосуються оприлюднення таблиць із пропозиціями стейкхолдерів щодо вдосконалення ОНП, експертна група констатує, що ОНП загалом відповідає рівню В за Критерієм 9 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

У Білоцерківському НАУ підготовка здобувачів третього рівня за спеціальністю 201 «Агрономія» здійснюється кафедрами землеробства, агрохімії та ґрунтознавства (<https://cutt.ly/SbmTU4J>), генетики, селекції і насінництва с.-г. культур (<https://cutt.ly/obmTBsM>), технологій у рослинництві та захисту рослин (<https://cutt.ly/nbmT3T6>). Перелік вибіркових ОК сформований за науковими напрямками роботи зазначених кафедр: ВК 1 «Інноваційні технології сучасного рослинництва»; ВК 2 «Системи організації та функціонування органічного рослинництва»; ВК 3 «Екологічна генетика і селекція рослин»; ВК 4 «Селекція польових культур на макроознаки»; ВК 5 «Загальне землеробство»; ВК 6 «Сівозміни в сучасному землеробстві»; ВК 7 «Мікрোকлональне розмноження рослин»; ВК 8. «Технології оздоровлення та мікророзмноження in vitro»; ВК 9 «Агроекологічні основи адаптивних систем землеробства»; ВК 10 «Проектування технологічних процесів у рослинництві»; ВК 11 «Еколого-біологічні основи вирощування с.-г. культур»; ВК 12 «Ресурсозберігаючі технології механічного обробітку ґрунту в землеробстві». Зазначені ВК формують фахові компетентності в межах ОНП, відповідають тематиці дисертаційних досліджень (<https://cutt.ly/2bmOXkT>) і сприяють поглибленню професійних навичок і вмінь здобувачів, що було підтверджено під час інтерв'ювання. Обов'язкова компонента ОК 1 «Іноземна мова за професійним спрямуванням» забезпечує можливість здійснення комунікацій на міжнародному рівні, дозволяє презентувати результати наукових досліджень іноземною мовою, вивчати та аналізувати наукові джерела іноземною мовою. ОК 2 «Філософія науки» формує у здобувачів навички до аналізу, осмислення, розв'язування філософсько-методологічних та світоглядних проблем, аргументації та обґрунтування наукових положень тощо. ОК 3 «Методологія наукових досліджень у агрономії» і ОК 4 «Основи дослідницько-інноваційної діяльності» формують загальні компетентності щодо здатності проводити комплексні дослідження на сучасному рівні з використанням новітніх інформаційних і комунікаційних технологій. За викладання дисциплін професійної підготовки ОК 5 «Проблеми адаптації та сталого розвитку землеробства в умовах глобальних змін клімату», ОК 6 «Агротехнічні моделі вирощування с.-г. культур», ОК 7 «Еволюція агрономічної науки» здобувач оволодіває компетентностями і ПРН, які реалізує під час виконання дисертаційних досліджень. Підготовка до викладацької діяльності здійснюється шляхом проходження педагогічного практикуму, що передбачає відвідування здобувачами лекційних і практичних занять досвідчених НПП БНАУ; проведення навчально-методичної і виховної роботи, аудиторних занять тощо. Загалом зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

Наукове керівництво аспірантами в Білоцерківському НАУ здійснюють д.с.-г.н., професори Карпук Л.М., Примак І.Д., Грабовський М.Б., д.с.-г.н., с.н.с. Кириленко В.В., к.с.-г.н., доцент Лозінський М.В. (<https://cutt.ly/UbQlsVA>). Тематика наукових робіт здобувачів дотична до тематики наукових досліджень керівників та наукової діяльності кафедр БНАУ. Наприклад, до основних напрямів наукових досліджень кафедри генетики, селекції і насінництва с.-г. культур відносяться такі: індукований мутагенез у селекції пшениці м'якої озимої та ячменю ярого; використання методу внутрішньовидової гібридизації в селекції пшениці м'якої озимої та ячменю ярого; отримання гаплоїдів через культуру пилку і створення вихідного матеріалу пшениці м'якої озимої та ячменю ярого; вивчення генетичних колекцій часнику (у тому числі й соматиклонів в культурі *in vitro*), виділення генетичних джерел як вихідного матеріалу та ін. (<https://cutt.ly/ybQfXDb>). У межах цих напрямів виконують свої наукові дослідження Гетьман О.О. (Прояв цінних господарських ознак у гібридних поколіннях *T. aestivum* L. за використання *T. spelta* L.), Сінельник О.О. (Добір батьківських форм для створення вихідного матеріалу пшениці м'якої озимої адаптивного до умов Лісостепу України), Устинова Г.Л. (Методологія створення і оцінка вихідного матеріалу пшениці м'якої озимої різних груп стиглості в селекції на підвищення адаптивного потенціалу) (<https://cutt.ly/UbQlsVA>). Наукова діяльність НПП кафедри технологій у рослинництві та захисту рослин спрямована на теоретичне і наукове обґрунтування вирощування кукурудзи, сорго цукрового, буряків цукрових, зернових культур тощо (<https://cutt.ly/Gb59aуr>). У межах цих напрямів свої наукові дослідження виконують Павліченко К.В. (кукурудза на силос для виробництва біогазу), Потапов А.В. (буряки цукрові), Німенко С.С. (органічна технологія вирощування сої), Степаненко М.В. (вирощування кукурудзи для виробництва біоетанолу), Мостишан О.В. (гербіцидний та фунгіцидний захист сої). Наукова діяльність Карпук Л.М. спрямована на "Оптимізацію елементів технології вирощування технічних та біоенергетичних культур в умовах Лісостепу України" (<https://cutt.ly/4b52yU9>). У межах цього напрямку свої наукові дослідження виконують Шмаюк Д.С. (Удосконалення елементів технології вирощування сої у Правобережному Лісостепу України), Тітаренко О.С. (Розробка елементів технології вирощування сорго зернового в умовах Лісостепу України), Заїка Н.В. (Екологічні аспекти вирощування спельти в умовах Лісостепу України), Тітаренко В.А. (Вивчення елементів технології вирощування павлонії в умовах Лісостепу України). Про дотичність тем наукових досліджень здобувачів напрямам досліджень наукових керівників свідчать як публікації керівників (<https://cutt.ly/xbQzBGz>), так і спільні публікації керівників зі здобувачами (<https://cutt.ly/DbQz39B>). Всі теми дисертаційних робіт здобувачів відповідають напрямам наукової діяльності їх керівників та відповідних кафедр Білоцерківського НАУ.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Із представленого під час проведення акредитаційної експертизи відео у режимі відеоконференції члени ЕГ встановили, що на ОНП під час проведення наукових досліджень здобувачі мають можливість використовувати сучасне обладнання та устаткування науково-дослідних лабораторій профільних кафедр: «Лабораторії ПЛР-аналізу, яка створена в рамках проекту Erasmus+ KA2»; «Біотехнологічна лабораторія (<https://bit.ly/3fkoqxY>), атестованих у державній метрологічній системі лабораторій: «НДЛ ІФА та ПЛР»; «НДЛ агрохімічного аналізу ґрунтів»; «НДЛ мікробіологічних методів досліджень» (<https://bit.ly/33KJTh7>), лабораторії білкових маркерів (<https://bit.ly/3eMOaH6>), та спеціалізованих кабінетів кафедр агробіотехнологічного факультету БНАУ (<https://bit.ly/3fqqGa6>, <https://bit.ly/2SJAgwQ>). За інформацією наданою Гарантом, наявні у ЗВО портативна лабораторія для листкової і ґрунтової діагностики активно використовуються здобувачами під час проведення лабораторних і польових дослідів; дрон – для обстеження посівів та проведення спостережень за станом ґрунтів. Під час фокус-групи зі здобувачами здобувач Г. Степаненко використовує дану техніку під час проведення досліджень з дистанційного зондування земель. Для здобувачів створено належні умови для проведення польових досліджень у НВЦ БНАУ і на Дослідному полі агробіотехнологічного факультету (<https://www.facebook.com/nvcbnau/>). Вони достатньою мірою забезпечені реактивами, насінням, добривами та іншими витратними матеріалами. Усі здобувачі забезпечені власним робочим місцем із ПК та необхідною оргтехнікою для друкування матеріалів. Доступність інформаційних ресурсів забезпечується за рахунок систематичного оновлення бібліотечного фонду, створення Електронного каталогу (<https://bit.ly/3hu4Ogi>), послуги «Віртуальна довідка» (<https://bit.ly/2RbOO8h>). Здобувачі мають можливість ознайомитись з науковими публікаціями викладачів ОНП в Інституційному репозитарії (<http://rep.btsau.edu.ua>). Бібліотека Університету має доступ до електронних баз даних: Центр учбової літератури, Springer Link, Science Direct, Scopus, Web of Science. Всі ресурси є безоплатними для користувачів (<https://bit.ly/3feJKI8/>), основні матеріали навчально-методичного забезпечення ОНП представлено також у Системі Е-навчання БНАУ (<https://bit.ly/2RTqrEu>). Здобувачі на безоплатних умовах мають змогу публікувати результати наукових досліджень у фаховому виданні «Агробіологія» (<https://agrobiologiya.btsau.edu.ua/>) за спеціальністю 201 «Агрономія». Під час фокус-групи із здобувачами також встановлено, що доступ до всієї інфраструктури, необхідної для виконання науково-дослідних і наукових робіт, є вільним та безперешкодним.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

У Білоцерківському НАУ для здобувачів створюються можливості для долучення до міжнародної академічної спільноти з використанням таких основних форм як студентська мобільність, участь у міжнародних конференціях, семінарах, «круглих столах», шляхом реалізації спільних освітніх програм і участі у проєктах різних міжнародних наукових організацій. Насамперед, інтеграція здобувачів ОНП 201 «Агрономія» до міжнародної академічної спільноти відбувається через наукових керівників та їх наукові публікації. Згідно наданої ЕГ інформації (<https://bit.ly/3yfs1c8>) за звітний період здобувачі брали участь у трьох закордонних конференціях, що проходили у Чеській республіці та Греції, де мали можливість здійснити у колі закордонних колег апробацію результатів наукових досліджень і отримати відповідні сертифікати (<https://bit.ly/3eOpFJN>). Одночасно, ЕГ констатує недостатню високу активність здобувачів у міжнародних дослідницьких проєктах. У БНАУ вважають, що підвищення авторитету Університету і налагодження наукових контактів для молодих науковців ОНП у міжнародному освітньому просторі забезпечить видавництво фахового наукового видання (<https://agrobiologiya.btsau.edu.ua/>) за спеціальністю 201 «Агрономія», що індексується наукометричними базами Index copernicus, Crossref, Google Scholar та ін.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Всі наукові керівники здобувачів є відповідальними виконавцями науково-дослідницьких проєктів різних форм фінансування. До цих проєктів в якості виконавців активно залучаються і здобувачі вищої освіти, про що можна стверджувати, виходячи з їх публікацій. Наукові керівники аспірантів мають щорічні публікації (<https://cutt.ly/BbCx2Dp>), у тому числі в наукометричних базах Scopus та Web of Science (наприклад, не менше 5 публікацій за останні 5 років мають: Л. М. Карпук, М. Б. Грабовський, М. В. Лозинський має 2 публікації. За період навчання на ОНП «Агрономія» здобувачами 2017 р. вступу сумісно з науковими керівниками або особисто опубліковано 38 наукових праць (Устинова Г. Л., Панченко І. А., Шмаюк Д. С.). Здобувачі 2018 р. вступу підготували та оприлюднили 11 наукових публікацій (Сінельник О. О., Павліченко К. В., Тітаренко О. С.). Аспіранти 2019 р. вступу за два роки навчання за результатами дослідницьких проєктів уже опублікували 4 наукових праці (Німенко С. С., Заїка Н. В., Потапов А. В., Гетьман О. О.). Перелік зазначених публікацій можна подивитися за посиланням <https://cutt.ly/mbCsegr>. Тобто за апробацією результатів наукових досліджень здобувачів можна з упевненістю стверджувати про активну участь наукових керівників та всієї академічної спільноти у дослідницьких проєктах Білоцерківського НАУ. Одночасно, рекомендовано розробити систему заходів для більш широкого консультування, апробації і впровадження результатів наукових досліджень здобувачів на підприємствах роботодавців/стейкхолдерів.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Процедура перевірки наукових та дослідницьких робіт на плагіат у Білоцерківському національному аграрному університеті відбувається у відповідності до «Положення про академічну доброчесність у БНАУ» (<https://cutt.ly/ZbCsrca>) та «Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності у БНАУ» (<https://cutt.ly/tbCcOEV>). Університетом підписано договір про співпрацю з ТОВ «Антиплагіат» № 16-04/2019 про надання права користування антиплагіатним програмним забезпеченням Unicheck (<https://cutt.ly/qbCcSZd>). У закладі є особа (Василенко О. І.), відповідальна за перевірку наукових публікацій керівників і здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня на плагіат, що було зазначено під час спілкування з представниками допоміжних підрозділів та здобувачами. У якості доказів експертній групі було надано приклад довідки щодо перевірки дисертації здобувача на запозичення (<https://cutt.ly/KbCcHkO>). Під час спілкування із фокус-групами прикладів порушення академічної доброчесності особами, які б здійснювали наукове керівництво, не виявлено. Також не виявлено жодного факту порушення академічної доброчесності ані серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ані серед науково-педагогічних працівників даної ОНП. Відчувається, що культура доброчесності пропагується адміністрацією Університету, науковими керівниками та академічною спільнотою.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів вищої освіти та забезпечує їх підготовку до дослідницької і викладацької діяльності. Наукова діяльність здобувачів дотична до напрямів досліджень наукових керівників. Результати дослідницьких проєктів регулярно публікуються та практично впроваджуються. Наукові дослідження здобувачів здійснюються за використання сучасного обладнання та устаткування науково-дослідних лабораторій профільних кафедр, навчально-наукових лабораторій, доступ до якого є вільним та безперешкодним. Доступність до інформаційних ресурсів забезпечується шляхом систематичного оновлення бібліотечного фонду, безкоштовним доступом до електронних наукових баз Scopus та Web of Science. Здобувачі беруть участь у міжнародних конференціях, публікують результати наукових досліджень у фахових виданнях та виданнях, що індексуються в базах Scopus та Web of Science. Наукові керівники здобувачів беруть участь у дослідницьких проєктах, результати

яких регулярно публікуються та впроваджуються. Білоцерківський НАУ забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

ЕГ констатує недостатньо високу активність здобувачів у міжнародних дослідницьких проєктах, тому рекомендовано посилити цю складову наукової діяльності з використанням різноманітних організаційних форм: від академічної мобільності, участі в міжнародних конференціях, семінарах, «круглих столах» до реалізації спільних освітніх програм та участі у дослідницьких проєктах різних міжнародних наукових організацій. Також рекомендовано розробити систему заходів для більш широкого консультування, апробації і впровадження результатів наукових досліджень здобувачів на підприємствах роботодавців/стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП «Агрономія» характеризується достатнім рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 10.1, 10.2, 10.3, 10.5, 10.6, експертною групою були надані рекомендації за підкритерієм 10.4. Виходячи з релевантності викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги окремих підкритеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо відповідності ОНП рівню В за Критерієм 10 (з незначними недоліками).

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В

Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Сидякіна Олена Вікторівна

Члени експертної групи

Івченко Тетяна Володимирівна

Дудка Ангеліна Анатоліївна